

139

abril 2019

www.forestal.cat
catalunyaforestal

CONSORCI
FORESTAL DE
CATALUNYA

70 *anys* *denant*
al *bosc*

Un pas endavant en compensacions a la propietat forestal

Compensacions per les afectacions de les franges de protecció de les urbanitzacions – Els camins de propietat privada – La vespa asiàtica, un nou risc

**Vols ajuda en la gestió i millora
de la teva finca?**

**Coneixes el Pla de Gestió
Forestal i els seus avantatges?**

**Els nostres tècnics estan al teu servei. Truca'ns per informar-te
sobre condicions i ajuts a la redacció**

Som una cooperativa de propietaris forestals que treballem
plegats per dotar-nos de les millors eines.

Simplificació Avantatges fiscals

Gestió sostenible Ajuts PDR Professionalitat

Organització dels treballs Tranquil·litat

Ecocertificació Visió de futur

MÉS INFORMACIÓ

Santa Coloma de Farners
C/ Jacint Verdaguer, 3
Tel: 972 84 27 08

Solsona

Centre d'Empreses Innovadores del Solsonès (edifici CTFC)
Pujada seminari s/n · Tel: 973 48 13 29

Abril de 2019
 núm. 139

Publicació trimestral d'àmbit forestal

EDITA:

Consorci Forestal de Catalunya
 La Casa del Bosc. C/ Jacint Verdaguer, 3
 17430 Santa Coloma de Farners (La Selva)

DIRECCIÓ:

Joan Rovira i Ciuró
 Josep M. Tusell i Armengol

CONSELL DE REDACCIÓ:

Rosendo Castelló, Josep M. Collellmir,
 Josep M. Valls, Jordi Reixachs,
 Xavier Alfaras, Josep M. de Ribot
 i Àlex Serrahima.

COL-LABORADORS:

Jordi Salbanyà, Xavier Vila,
 Antoni Armengol, Xavier Fàbregas,
 Roser Mundet, Josep M. Riba,
 David Montserrat

**ADMINISTRACIÓ, PUBLICITAT
 i SUBSCRIPCIONS:**

Margarita Rovira
 La Casa del Bosc. C/ Jacint Verdaguer, 3
 17430 Santa Coloma de Farners.
 Telèfon: 972 842 708 Fax: 972 843 094
 e-mail: consorci@forestal.cat
 web: www.forestal.cat

CatalunyaForestal no s'identifica
 necessàriament amb l'opinió dels autors
 dels articles signats. La reproducció del contingut
 d'aquesta publicació és autoritzada
 sempre que se n'indiqui la font.

IMPRESSIÓ:

AGPOGRAF Impressors - DL: GI-1103-1997
 ISSN edició impresa: 2014-0673
 ISSN edició en línia: 2014-0681

Edició tancada el dia
 11 d'abril de 2019

Foto de portada:
 'Franja de protecció al costat
 d'una urbanització'.

OPINIÓ

- 4 Editorial

ARTICLE DE FONDS

- 5 Les franges perimetrals de les urbanitzacions: llums i ombres
 per a les finques forestals veïnes

ACTIVITAT

- 9 Una delegació organitzada per la FAO visita diversos boscos de Catalunya de la mà
 del Consorci Forestal
- 10 Visita a Portugal per conèixer models de transformació de pinyes i la producció de
 pinyons
- 11 Els 47.000 arbres plantats pel Consorci Forestal de Catalunya el 2018 estalviaran
 20.000 tones de CO₂ a l'atmosfera

CIÈNCIA I TÈCNICA

- 12 Caça: Sol·licitud d'autoritzacions excepcionals per danys per espècies cinegètiques
- 13 Caça: Precaucions a prendre per prevenir la pesta porcina africana
- 14 Legal: De nou en defensa dels camins de propietat privada (I)
- 17 Gestió forestal: Tallades selectives en fagedes
- 19 Gestió forestal: *Vespa velutina nigrithorax*, el nou risc a tenir en compte
 pel sector forestal
- 22 Productes no fusters: Memòria oral del suro
- 25 Productes no fusters: Quality Suber preveu una bona campanya de lleva de suro
 similar a la de l'any passat
- 27 Fitxa de plagues i malures: Cerambicid perforador dels pins
- 29 Meteorologia: Irregularitats pluviomètriques interanuals
- 31 Publicacions, webs i agenda

ENTREVISTA

- 32 Edgar Nebot, cap de guàrdia de Bombers a la regió de Girona

SERVEIS

- 34 Directori d'empreses

Amb el suport de:

ECF Elemental Chlorine-Free es
 refereix a papers fabricats
 amb cel·lulosa que no ha
 estat blanquejada amb cloro gas.
 Garanteix uns mínims continguts de
 clor en el paper.

ISO 9001
 Sistema de gestió
 de la qualitat

ISO 14001
 Sistema de gestió i certificació
 mediambiental

Des del Consorci Forestal recolzem l'esmena a la totalitat a la proposta del Pla de Protecció de l'Alta Garrotxa que impulsa el govern

Considerem que la proposta és contrària a les necessitats de les persones i de l'espai i que presenta mancances greus que obliguen a replantejar-la de nou

Rosendo Castelló

President del
Consorci Forestal
de Catalunya

Ales trobades que han tingut lloc a Camprodon, Oix i Albanyà per la presentació del Pla de Protecció del Medi Natural i del Paisatge de l'Alta Garrotxa, s'ha posat de manifest el malestar i l'oposició dels propietaris dels terrenys afectats pel Pla proposat pel Departament de Territori.

Des del Consorci Forestal de Catalunya donem ple suport a aquesta oposició, perquè considerem que la proposta s'ha elaborat d'esquenes a la realitat i a les necessitats del territori i presenta mancances greus que obliguen a replantejar-la de nou. Al mateix temps, denunciem una manca de participació real dels afectats a l'hora de valorar la problemàtica de l'espai i com abordar-la.

Com a entitat que agrupa a propietaris i a associacions forestals del conjunt de Catalunya ens preocupa molt especialment la proposta, ja que el Departament de Territori i Sostenibilitat proposa un model que evidencia una manca de sensibilitat greu cap al món rural i que es vol estendre a un gran nombre d'espais naturals del país. Des del Consorci Forestal

lamentem que el document del Departament de Territori parteixi d'una diagnosi deficient que aposta per una renaturalització del territori, sense tenir en compte el paper i la necessitat de recolzament a les activitats tradicionals.

Aspectes clau com la necessitat de recolzar la gestió forestal sostenible i la gestió del bosc tenint en compte tant l'economia, medi ambient i també els aspectes socials, han estat i són un objectiu prioritari que ha de ser present al conjunt de polítiques de conservació i millora dels boscos.

És per això que el Pla es veu més com una nova trava que com una oportunitat per la gent d'un territori que porta des del 1996 amb unes normes especialment restrictives.

Per aquest motiu, la junta de govern del Consorci Forestal ja hem fet arribar tot el nostre suport als socis i a la resta de propietaris forestals de l'Alta Garrotxa.

El proper 11 de maig, Santa Pau acollirà l'assemblea general del Consorci Forestal, que comptarà amb la presència de Teresa Jordà, Consellera d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació. En el marc de l'assemblea es treballarà en un posicionament comú per fer arribar tant al Departament de Territori, com al d'Agricultura i al conjunt d'ajuntaments de l'espai afectat, una alternativa que faci possible revertir aquesta situació.

Tauler d'avisos

Del 15 de març al 15 d'octubre resta prohibit fer foc en els terrenys forestals i en la franja de 500 metres que els envolta, excepte autorització expressa i excepcional del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural. Per a obtenir aquest permís, cal que la persona ho sol·liciti per escrit i registri l'imprès.

Les franges perimetrals de les urbanitzacions: llums i ombres per a les finques forestals veïnes

Josep M. Tusell

Enginyer de Forests.
Responsable tècnic
del CFC

Catalunya és un país de boscos. Aquesta afirmació ben coneguda per tothom es pot matisar pel que fa als boscos situats en un radi d'entre 60 i 80 km de la gran zona urbana de Barcelona i la seva àrea metropolitana, on caldria dir que és un país d'urbanitzacions dins dels boscos. Actualment a Catalunya hi ha 1.433 urbanitzacions que ocupen una superfície de 42.600 ha, segons dades del Departament de Territori i Sostenibilitat.

En els anys seixanta i setanta del segle passat es va promoure arreu de Catalunya un gran nombre d'urbanitzacions en sòl rústic destinades, inicialment, a segona residència. Aquestes iniciatives responien a la major capacitat adquisitiva d'una part de la població, que li permetia l'accés a un segon habitatge, tot i que, en moltes ocasions, de característiques modestes, i que era possible gràcies a les taxes creixents de motorització en els desplaçaments familiars.

Tanmateix, ateses les condicions d'aquell moment, una part molt important d'aquestes urbanitzacions es van promoure i comercialitzar sense el procés adequat de parcel·lació, planejament urbanístic i previsió de serveis. I cal afegir, sense entrar-hi a fons, que en molts casos es tractava de promocions il·legals que, generalment, ocupaven terrenys no aptes per a la urbanització. En l'actualitat, aquest model d'ús del territori i d'urbanisme caracteritzat per la baixa densitat i l'ús extensiu és vist i percebut com a obsolet ja que té uns costos ambientals, econòmics i socials extraordinàriament elevats que, en molts casos, són difícilment abordables per les finances locals dels municipis que les acullen.

Moltes d'aquestes urbanitzacions han evolucionat amb els anys, i el que va néixer com a segona residència ha anat esdevenint primera residència. Aquest fet ha consolidat aquestes urbanitzacions i alhora ha fet

Fotografia 1. Edificacions aïllades en masses forestals (Baix Llobregat).

aflorar, per una banda, les mancances de les mateixes urbanitzacions, i per l'altra, els efectes sobre el territori i finques veïnes. A mesura que s'ha anat fent un ús continuat i més directe de les urbanitzacions pel fet de passar a primera residència, s'ha comprovat com aquest model de creixement urbanístic requereix de molts recursos econòmics per satisfer les demandes de serveis dels usuaris (llum, clavegueram, escombraries, carrers asfaltats, etc.) i, alhora, afecta també al territori i, sobretot, a les finques que limiten amb la urbanització per la pressió humana que es genera.

Les finques forestals que limiten amb les urbanitzacions i que en el seu dia van apostar per conservar la massa forestal i l'entorn, tot evitant la urbanització del sòl rústic, ara en resulten perjudicades ja que en molts casos esdevenen zona de lleure i ús dels habitants de les urbanitzacions amb possibles incompatibilitats per a la gestió forestal. I, tot i que cada vegada menys, per sort, també han de suportar la pressió humana en forma de robatoris de llenyes, abocament de runes, brossa i escombraries (inclosos electrodomèstics). Fins i tot en algun cas, tot i que anecdòtic, s'han succeït actes vandàlics en plantacions de pins on dies abans de les festes nadalenques s'han escapat arbres per fer-los servir, suposadament, com a arbres de Nadal.

Fotografia 2. Parcel·les exteriors de la urbanització Mas Altaba que van ser afectades per un incendi forestal (Maçanet de la Selva).

Una altra afectació que han de suportar aquestes finques forestals és la regulació sorgida de la necessitat de dotar les urbanitzacions d'una infraestructura de defensa davant dels incendis forestals. En aquest sentit, l'any 2003, la Generalitat de Catalunya va aprovar la Llei 5/2003 de 22 d'abril, i el Decret 123/2005 de 14 de juny, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat amb la trama urbana. Aquesta normativa de l'any 2003 ha anat evolucionant juntament amb l'evolució del patró dels incendis forestals i va ser modificada mitjançant la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, la qual amplia l'afectació i estableix, entre altres obligacions, que els nuclis de població, les urbanitzacions, les instal·lacions i les edificacions aïllades també han d'assegurar una franja perimetral exterior de protecció d'almenys 25 metres.

Quan es va aprovar el primer text regulador, des del Consorci vam sol·licitar a l'administració que la franja s'executés dins dels terrenys de la urbanització, de manera que sigui la mateixa urbanitza-

ció qui executi la franja en la seva superfície sense afectar les finques que hi limiten. Malauradament però, moltes urbanitzacions es van construir o parcel·lar fins al límit mateix de la seva superfície, sense deixar espai suficient per encabir la franja de protecció dins dels límits de la pròpia urbanització. Així doncs, malgrat les noves urbanitzacions ja han de preveure la franja dins dels seus límits, en les urbanitzacions construïdes abans de la Llei 5/2003 la franja cal fer-la a les finques forestals veïnes i els propietaris d'aquestes finques no poden negar-se a la seva realització.

Darrerament, i després d'alguns estius amb episodis d'incendis forestals que han afectat a urbanitzacions (recordeu l'incendi del 2017 a Calders, Bages, on es van cremar 3 cases habitades), tant des del Departament d'Agricultura com des del Departament d'Interior s'ha accelerat la implementació de la Llei 5/2003, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions, i les seves posteriors modificacions, que inclouen els nuclis de població i les edificacions, i molts ajuntaments han iniciat tot un procés d'enviament de cartes als propietaris de les superfícies on s'han d'executar les franges. En moltes ocasions, aquestes cartes i aquest procés no és, ni de bon tros, un procediment clar ni té en compte els drets de les finques forestals que limiten amb les urbanitzacions.

És cert que els ajuntaments, moltes vegades amb mitjans i recursos limitats, tenen moltes dificultats per localitzar i comunicar tant als propietaris de les parcel·les interiors de les urbanitzacions la seva obligació de mantenir la superfície neta de vegetació, com als propietaris de les finques veïnes afectades la necessitat d'executar la franja a casa seva. I finalment el procés sol acabar en una publicació al butlletí oficial (generalment el DOGC) per donar per realitzat el tràmit de comunicació i a partir d'aquí executar la franja. Però aquest procediment, en el cas de les finques forestals veïnes afectades per la franja (que no subjectes obligats ni responsables) no pot ser en cap cas el mateix, i no s'hauria de donar per comunicada l'operació d'execució de la franja mitjançant una publicació al Diari Oficial quan aquests treballs impliquen la tallada de fusta i una servitud d'accés segons la llei.

Això sí, els subjectes obligats a realitzar la franja no poden obviar les seves obligacions ni les compensacions que ha de percebre la persona propietària de la finca forestal pel fet de ser afectat per l'execució de la franja a casa seva sense ser-ne ell directament el causant d'aquesta afectació.

Per facilitar la tasca dels ajuntaments en tot el procediment d'execució de la Llei 5/2003 esmentada, des del Consell Comarcal del Gironès s'ha creat la figura del Servei comarcal d'obertura i manteniment de franges, el qual, inicialment, no preveia ni tenia en compte les afectacions ni les possibles compensacions a les propietats i finques confrontants afectades.

Davant d'aquesta situació, l'any 2018 el Consorci va interposar un contenciós administratiu amb l'objectiu que es tinguessin en compte els drets i les compensacions per a les finques afectades. A partir d'aquí, s'han tingut converses amb el Consell Comarcal i també amb la Diputació de Girona per establir els mecanismes i passos per tenir en compte les afectacions i compensacions.

Fruit d'aquest treball amb la Diputació de Girona s'ha desenvolupat un model d'Ordenança que regula el servei municipal d'obertura i manteniment de les franges perimetrals de protecció al voltant de les urbanitzacions, i que es troba a disposició de tots els ajuntaments que ho sol·licitin (Document "Model de reglament d'establiment de servei" publicat al web de la Diputació de Girona: www.ddgi.cat/web/document/2645), la qual determina els subjectes obligats i incorpora la indemnització per la Servitud d'accés creada a la finca afectada, i en el cas de disposar d'un Instrument d'Ordenació Forestal (Pla tècnic de gestió i millora forestal i/o Pla simple de gestió forestal), també preveu la compensació pel Lucre cessant per la pèrdua de rendes de la superfície afectada per la franja.

A partir d'aquí, a principi d'aquest any 2019, el Consell Comarcal del Gironès ja ha aprovat definitivament el Reglament regulador del servei comarcal d'obertura i manteniment d'una franja exterior de protecció al voltant de les urbanitzacions i nuclis de població, el qual ja incorpora la indemnització esdevinguda per la Servitud d'accés creada a la

possibilitat de demanar una compensació pel Lucre cessant per la pèrdua de rendiment de la zona afectada, tal i com estableix el model d'Ordenança treballat conjuntament entre el Consorci Forestal i la Diputació de Girona.

Fotografia 3. Franja perimetral realitzada a una finca forestal que limita amb una edificació (Caldes de Malavella). Autora: Roser Mundet.

Entre todos podemos
hacer un **planeta mejor**
¿Te comprometes?
Súmate a PEFC

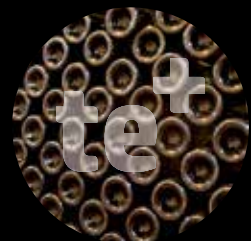
Asociación
Española para
la Sostenibilidad
Forestal
Creciendo en
responsabilidad

propietarios forestales
sostenibilidad

industria
custodia

bodegas
responsabilidad

La **certificación PEFC** promueve prácticas ambientales sostenibles en los bosques y en la obtención de sus productos. Utilizando productos certificados PEFC contribuyes a la conservación de los bosques.

Subjectes obligats

Els subjectes obligats a la realització i manteniment de la franja són les comunitats de propietaris de la urbanització o en el seu defecte, els propietaris de les edificacions que cal protegir. En cas que els treballs forestals no els realitzi el subjecte obligat, correspon als Ajuntaments fer-los, i aquests podran establir una taxa per la prestació d'aquests serveis. En cap cas, el propietari forestal de la finca afectada té l'obligació ni la responsabilitat de realitzar ni mantenir la franja perimetral.

Compensacions a la finca forestal on s'executa la franja

Quan la franja perimetral de protecció es realitza fora dels límits de la zona urbanitzada i en terreny d'un propietari forestal aliè a la urbanització o edificació causant de la necessitat de crear i mantenir la franja esmentada, llavors es considera que tota aquesta superfície està sotmesa a una servitud legal, provocada per l'ocupació provisional de la finca afectada, i els perjudicis ocasionats, són indemnitzables de conformitat amb el que disposa l'article 6 de la Llei 5/2003.

Pel que fa a la indemnització per a la Servitud generada per la franja, en tots els casos es determinarà la superfície afectada (m² totals), el preu del sòl (€/m²) en base a les normes de valoració del sòl i el percentatge d'afectació sobre el valor del sòl afectat.

Indemnització per servitud = Superfície afectada (m²) x preu del sòl (€/m²) x % d'afectació sobre el valor del sòl.

Exemple per un cas d'afectació de 100 metres lineals de franja dins la finca i una amplada de franja de 25 m:

Superfície d'afectació: 2.500 m²

Preu del sòl al municipi: 0,25 eur/m²

Percentatge d'afectació: 15%

Indemnització: 93,75 eur

Per a finques amb Instrument d'Ordenació Forestal (Pla Tècnic de Gestió i Millora Forestal -PTGMF- o Pla Simple de Gestió Forestal -PSGF-) aprovat i vigent per l'administració competent, a la indemnització per la servitud se li ha de sumar la **indemnització generada pel Lucre cessant** de la producció en base a les dades de l'instrument d'ordenació forestal. Per addicionar, si s'escau, la indemnització pel lucre cessant, caldrà que el propietari forestal afectat presenti una valoració de la finca realitzada per un facultatiu forestal.

Indemnització final = Indemnització per servitud + Indemnització per Lucre cessant

En tots els casos, la fusta i llenya afectada per la creació i manteniment de la franja són propietat de la finca afectada, la qual pot demanar que la deixin a la mateixa finca o, previ establiment del seu preu, també sigui valorada i liquidada a la propietat. ●

BIOMASSA FORESTAL
la nostra energia

SF
SALA FORESTAL

- Fabricació pròpia.
- Distribució a domicili.
- Descàrrega pneumàtica per sitges de difícil accés.
Capacitat d'elevació fins a 10 metres.

T. 972 492 040 - e-mail:salaforestal@salaforestal.com - www.salaforestal.com

Una delegació organitzada per la FAO visita diversos boscos de Catalunya de la mà del Consorci Forestal

Una delegació d'experts que participava en un intercanvi de la FAO (l'organització de les Nacions Unides per l'Alimentació i l'Agricultura) va visitar, a mitjans de març i de la mà del Consorci Forestal, diversos boscos de suredes i castanyers, i va conèixer l'organització de la propietat privada a Catalunya.

Aquest grup d'enginyers tècnics de l'administració forestal de la Índia va destacar el model de cooperativisme forestal català. La visita es va fer en el marc del programa internacional de la Universitat de València, que facilita l'intercanvi entre experts de diferents països per millorar el coneixement en temes de gestió forestal.

El Consorci Forestal demana al Conseller Calvet que el seu Departament no doni l'esquena al sector forestal

En una reunió celebrada el 5 de febrer, el president del Consorci Forestal, Rosendo Castelló, va demanar al conseller de Territori i Sostenibilitat, Damià Calvet, i al director general de polítiques ambientals i medi natural, Ferran Miralles, recuperar la voluntat de diàleg manifestada pel Conseller Rull en relació a les polítiques de conservació en l'àmbit forestal.

Castelló va destacar l'impacte positiu de la gestió forestal sostenible per a la millora del medi i va subratllar la dificultat creixent d'impulsar aquesta activitat degut a l'increment de traves injustificades que dificulten el seu desenvolupament. El president del Consorci també va insistir en la necessitat de revisar a fons la proposició de Llei de l'Agència del Patrimoni Natural i la Biodiversitat per evitar duplicitats i traves a nivell d'administració, i per replantejar la proposició actual segons la qual els sectors productius esdevindran convidats de pedra als òrgans de presa de decisions de l'Agència. Un organisme al qual se li vol donar un pes molt important en decisions que afectaran directament a explotacions agràries i forestals.

A la trobada també hi van participar Eduard de Ribot i Joan Rovira, socis i representants del Consorci Forestal.

El Consorci demana a la Direcció General de Boscos un front comú per frenar l'increment de traves a la gestió forestal sostenible per part del Departament de Territori

En una reunió mantinguda el 28 de febrer amb la directora general d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi de la Generalitat, Montserrat Barniol, el Consorci va demanar el seu recolzament per evitar l'increment d'obstacles a la gestió forestal, experimentat des de la segregació de competències de medi natural entre els departaments de Territori i Agricultura.

A criteri del Consorci, el principal problema econòmic

i ambiental del sector és l'abandonament de l'activitat. La falta de sensibilitat en aquest sentit i la manca de coordinació entre ambdues administracions, juntament amb una proposta excessivament restrictiva pel desenvolupament de la legislació estatal d'avaluació d'impacte ambiental, obre les portes a un conflicte que veiem contrari a la necessitat de recolzar i incentivar als propietaris compromesos amb la gestió i millora del bosc.

Visita a Portugal per conèixer models de transformació de pinyes i la producció de pinyons

Una representació de la Cooperativa Serveis Forestals i el Consorci Forestal de Catalunya ha estat a Portugal per conèixer de primera mà experiències

d'associacions de propietaris de la regió d'Alentejo, relacionades amb la indústria transformadora de pinyes i la producció de pinyons. El contacte amb les dues agrupacions (ANSUB i AFLOSOR) ha servit per veure diferents models de gestió i producció. També s'ha visitat una moderna fàbrica de processat de pinyes, com és Pine Flavour.

La visita s'ha fet en el marc del projecte transfronterer Quality pinea, coordinat per la Cooperativa Serveis Forestals, amb la participació del Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC) i el Centre National de la Propriété Forestière (CRPF) d'Occitània, a França.

Entra en vigor el reglament del Consell Comarcal del Gironès, pel qual els propietaris forestals seran compensats per les afectacions de les franges de protecció

Després que, al gener passat, el Consell Comarcal del Gironès aprovés el reglament regulador d'obertura i manteniment de franges, que incloïa les autoritzacions i compensacions per als propietaris que reclamava el Consorci Forestal de Catalunya, aquest ha entrat ara en vigor, sent el primer d'aquest tipus que inclou el dret dels propietaris forestals afectats a ser indemnitzats per les afectacions de l'establiment i manteniment de la franja de protecció en les urbanitzacions. La normativa també contempla la possibilitat de demanar una compensació pel lucre cessant degut a la pèrdua de rendiment de la zona afectada.

Des del Consorci ens mostrem satisfets per aquest pas endavant, fruit del treball fet juntament amb la Diputació de Girona que recull per primer cop les compensacions als propietaris previstes per la Llei, a les finques on s'han d'implantar les franges de protecció.

En paral·lel el Consorci està treballant per tal que el Consell Comarcal de la Selva també incorpori al seu reglament d'obertura i manteniment de franges els acords recomanats per la Diputació de Girona, que inclouen les autoritzacions i compensacions per als propietaris.

L'adaptació de les suredes al canvi climàtic, sobre el terreny

El 17 de gener es va celebrar a Torroella de Montgrí una jornada, dirigida als ens locals i gestors del territori, sobre l'adaptació dels municipis al canvi climàtic, des de la perspectiva de la gestió forestal, les platges i el turisme. Després de diferents taules temàtiques en les que es van mostrar experiències i casos pràctics d'adaptació en l'àmbit local, es van fer algunes visites guiades. Des de l'àmbit forestal, Roser Mundet, enginyera del Consorci Forestal, va guiar la visita a un rodal de les Gavarres, on va presentar les mesures d'adaptació de les suredes al canvi climàtic implementades en el marc del projecte Life+ SUBER.

La jornada va ser organitzada pel projecte transfronterer ECTAdapt "Contribuir a l'adaptació de l'Espai Català Transfronterer"

Els 47.000 arbres plantats pel Consorci Forestal de Catalunya el 2018 estalviaran 20.000 tones de CO₂ a l'atmosfera

A través de la Cooperativa Serveis Forestals, al llarg de l'any passat, el Consorci Forestal de Catalunya va subministrar als seus socis 47.435 plantes forestals i arbres que van plantar a les seves finques, especialment coníferes de les varietats radiata i douglas. Al

llarg del seu cicle de vida aquests arbres absorbiran fins a 20.118 tones de CO₂ de l'atmosfera, contribuint d'aquesta manera a retirar una bona quantitat de gasos causants de l'escalfament del planeta que l'activitat humana envia a l'atmosfera cada any.

El Consorci defensa al Parlament de Catalunya el paper del bosc a la Llei d'Espais Agraris

En una compareixença al Parlament de Catalunya el dia 11 de desembre, el President del Consorci Forestal, Rosendo Castelló, va defensar la inclusió del bosc a la proposició de Llei d'Espais Agraris que està preparant el govern català. Davant de diversos parlamentaris dels diferents grups polítics, Castelló va argumentar que aquesta eina ha de servir per donar un tractament unificat i coherent als espais agraris productius. Evitar la duplicitat actual de criteris entre el món de la conservació i l'administració agrària és fonamental per donar un impuls a la bioeconomia i un pas endavant per donar seguretat jurídica als propietaris de boscos.

L'escola Quintanes presenta una àmplia oferta de formació professional i compta amb la participació puntual del Consorci Forestal

L'escola de formació professional Quintanes, situada a Les Masies de Voltregà (Osona), és un centre educatiu privat i concertat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, on s'imparteixen diferents ensenyaments i programes de formació. La seva important oferta formativa contribueix a la promoció professional, cultural i social del medi rural i, en especial, del sector agrícola, ramader, jardiner, forestal, paisatgístic i de gestió del medi natural. A Quintanes s'imparteixen cicles formatius de formació professional tant de Grau Mitjà com de Superior, així com cursos no reglats de formació per a antics alumnes i professionals del sector. A través dels cicles formatius, en tres anys es pot aconseguir una doble titulació de Tècnic o Tècnic Superior.

Es caracteritza pel seu sistema pedagògic, que es basa fonamentalment en alternar períodes formatius al centre escolar, amb períodes formatius a centres de treball.

Per complementar la formació dels alumnes, el Consorci imparteix xerrades i organitza visites per mostrar

sobre el terreny la gestió aplicada en diferents tipologies de boscos. En aquesta línia, el passat mes de març el CFC va fer una xerrada sobre l'agrupació de productors Quality suber i va rebre la visita d'un grup d'alumnes per explicar la gestió del pollancre a la plana de La Selva.

Trobareu tota la seva oferta formativa a la web www.quintanes.com.

Mas Vilar
 TURISME RURAL MONTSENY

Ap. Correus 11 - 17401 Arbúcies
 Coord. UTM: 31T 457000E 4628900N
masvilar@masvilar.cat
www.masvilar.cat

 Tere Crous - Tel. 699 499 911

Sol·licitud d'autoritzacions excepcionals per danys per espècies cinegètiques

Des del Consorci Forestal sempre hem defensat la necessitat de regular les poblacions d'espècies cinegètiques com el senglar, el cabirol i el conill per evitar els importants danys que realitzen aquestes espècies, sobretot en les plantacions i reforestacions forestals.

A partir de la participació del Consorci als diferents Consells de Caça territorials i al de Catalunya, finalment podem informar de la nova eina que s'ha posat a disposició dels propietaris forestals per facilitar les sol·licituds d'autorització de batudes excepcionals per danys. Aquest nou procediment va ser presentat pel Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARP) a finals de l'any passat.

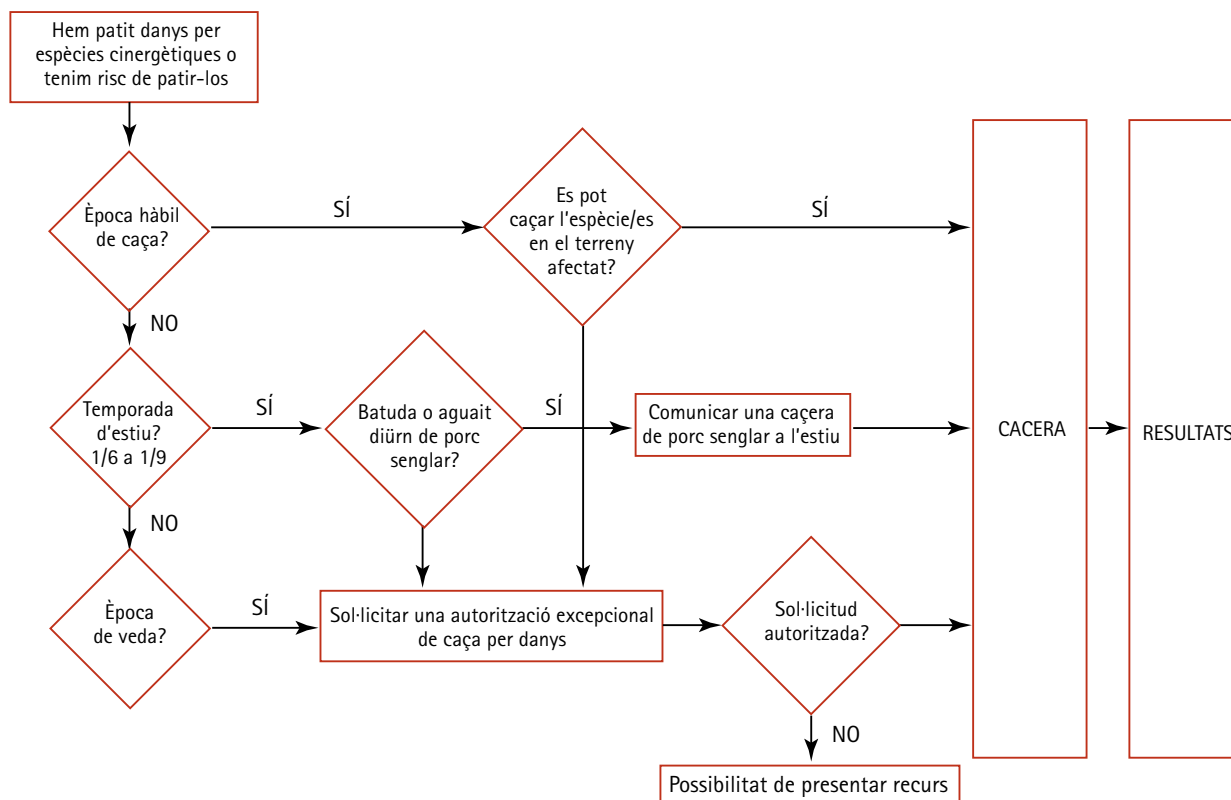
Si s'han patit danys per espècies cinegètiques o s'està en risc de patir-los i es vol realitzar una cacera per minimitzar aquests danys fora de l'època hàbil de caça o dins l'època de veda, es pot sol·licitar una autorització excepcional de caça per danys. Actualment, aquesta sol·licitud es pot realitzar mitjançant un fàcil tràmit en línia directament des de casa amb l'ordinador. Al

següent enllaç de la pàgina web del Consorci Forestal hi trobareu un manual per a la seva tramitació (www.forestal.cat/web/arees/cacera).

En el cas del senglar i que la cacera es vulgui dur a terme durant la temporada d'estiu (període comprès entre l'1 de juny i l'1 de setembre) i sigui una batuda o aguait diürn de porc senglar, s'haurà de comunicar una cacera de porc senglar a l'estiu. En el cas que no sigui una batuda ni un aguait diürn de porc senglar, s'haurà de sol·licitar una autorització excepcional de caça per danys.

En tots els casos, un cop realitzada la cacera, s'hauran de comunicar els resultats de caça/captura d'espècies cinegètiques per danys a l'agricultura, ramaderia i silvicultura.

Aquests tràmits s'han de realitzar per via telemàtica des de la pàgina web del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (<http://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/medi-natural/casa/>).

Esquema de com procedir en cas de patir danys per espècies cinegètiques o tenir risc de patir-los

Precaucions a prendre per prevenir la pesta porcina africana

La pesta porcina africana (PPA) és una malaltia produïda per un virus que afecta als porcs senglars i als porcs domèstics i produeix una elevada mortalitat. Es pot transmetre per contacte directe entre animals malalts i sans, per consum de productes derivats i carn d'animals infectats, objectes contaminats i transport de bestiar, i també per vectors biològics (paparres del gènere *Ornithodoros*). Cal destacar però, que la PPA no es transmet a l'home ni per contacte ni per la ingestió de carn, per tant, no hi ha cap risc per a la salut humana.

La seva introducció va ser a la regió del Caucas (Rússia) l'any 2007. Durant l'any 2012 es van incrementar notablement les notificacions de focus de malaltia a la zona central de Rússia, confirmant-se finalment la seva presència a altres països de la regió com Ucraïna (2012) i Bielorússia (2013) que comparteixen frontera amb altres països de la Unió Europea. Des de llavors s'ha anat escampant i poc a poc ha anat avançant cap a l'oest. Actualment ja s'han trobat focus a Hongria, Bèlgica i Bulgària. A dia d'avui no s'ha declarat cap cas de PPA a Catalunya, ni tan sols a la seva proximitat. No obstant això, atesa la greu incidència econòmica potencial envers el sector porcí i envers l'activitat cinegètica, el millor que es pot fer és prevenir-la, i si arriba, detectar-la de seguida.

Davant d'aquesta situació el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya ha engegat una campanya de difusió, sobretot dirigida a caçadors i ramaders, per incrementar la vigilància i així poder detectar possibles porcs malalts o

morts. Les principals precaucions a tenir en compte per a no transmetre la malaltia són:

- No deixar cap animal mort ni vísceres al medi.
- Després de caçar, no entrar directament a una granja, abans dutxar-se.
- No entrar a una explotació res del que s'ha utilitzat per caçar (estris, roba, guants, sabates, armes o vehicles).
- No portar a l'explotació cap aliment ni producte derivat del senglar.

EVITAR LA PESTA PORCINA AFRICANA ÉS COSA DE TOTS

SI TROBES UN SENGLAR MORT, NO EL TOQUIS
I AVISA ELS AGENTS RURALS AL 93.56 1.70.00

NO DEIXIS RESTES DE CARN O EMBOTITS A PAPERERES O ZONES VERDES QUE ESTIGUIN A L'ABAST DELS SENGLARS

Consell de Regulació, Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural

**FINQUES
MARTORELL**

*Vols vendre la
teva finca?
Cap problema!*

api Col·legi i associació d'agents immobiliaris
registre d'agents immobiliaris
de Catalunya aicat 5499

c/ del Prat, 2 i 4, baixos
Tel. 972 84 01 76 • Fax 972 84 06 43
17430 SANTA COLOMA DE FARNERS (Girona-Espanya)
fm@finquesmartorell.com

De nou en defensa dels camins de propietat privada (I)

Jordi Salbanyà

Advocat

Camins públics, camins privats

Sagarra ho digué fa molts anys: Un camí! Quina cosa més curta de dir! Quina cosa més llarga de seguir!¹

Si canviem *seguir* per *esclarir*, tindrem definit un dels problemes més antics i més actuals alhora, del món rural: què són els camins rurals? de qui són propietat? qui pot usar-los?

Aquesta qüestió no és fàcil de resoldre. Històricament, els camins rurals han estat la ventafocs del Dret, segons ho qualificà un eminent catedràtic², perquè no s'havia estudiat jurídicament a fons la seva problemàtica. Actualment hi ha un munt d'articles doctrinals, de llibres i de jurisprudència que tracten del tema³, i malgrat tot, quan es planteja determinar la propietat d'un camí rural, estrany és que no sorgeixi un conflicte.

Diríem que des del principi dels temps, mentre ningú proclama o fa reconèixer el seu dret de propietat, els camins rurals s'obren, s'utilitzen, es respecten, es conserven i alguns fins i tot es perden, fent la seva funció, sense més problemes.

Però quan algú, propietari o administració pública,

vol que consti formalment el seu dret, o vol regular-ne o limitar-ne el seu ús, generalment tot plegat acaba en litigi.

Aquesta introducció porta a cap perquè en els darrers anys la Diputació de Barcelona ha finançat (i subtilment promogut) la formulació, per part dels Ajuntaments, dels Inventaris/Catàlegs de camins rurals⁴, incentivant en bona mesura un conflicte allà on generalment hi havia una treva consentida o paccionada per les parts⁵.

Així, en el seu Catàleg de serveis de l'any 2019⁶, l'Àrea de Territori i Sostenibilitat promou i finança als ajuntaments l'elaboració de "*documents sobre la gestió dels camins municipals amb la finalitat de dotar els ajuntaments d'un instrument fonamental per a la defensa de camins públics, i també sobre la clarificació de la titularitat (pública o privada) dels camins que integren la xarxa viària del municipi*". (Val a dir que fins l'any 2018, a més de la redacció dels inventaris de camins municipals, també oferien finançar la investigació de la titularitat de camins municipals i la redacció de les "Ordenances de regulació de l'ús i la defensa de camins municipals", moltes de les quals es troben actualment en elaboració per part dels Ajuntaments a partir d'uns models redactats per encàrrec de la pròpia Diputació de Barcelona).

És cert que la legislació municipal i de règim local preveu els inventaris municipals de camins com a

*iniciem un seguit d'articles sobre els camins privats i els obstinats intents de fer-los públics per part de l'Administració local

¹ SAGARRA, Josep Ma. de El poema de Nadal, cant III. Barcelona, 1931

² MARTÍN-RETORTILLO, Luis, "Tipología y clasificación de los caminos en el Derecho español", Revista de la Universidad de Buenos Aires. Vol. 2, 1979. p. 102; així ho constata també PONCE SOLÉ, Julio. "Algunas consideraciones jurídicas sobre los caminos de uso público y titularidad municipal". Cuadernos de Derecho Local. Fundación Democracia y Gobierno Local. Octubre, 2017. p. 30-39.

³ Aquesta mateixa revista va tractar el tema en un article de SERRAHIMA, Àlex, "La propietat dels camins forestals, públics o privats?", Catalunya Forestal, setembre de 2013. p. 17-18

⁴ L'inventari municipal de camins és un inventari parcial annex a l'inventari general de béns i drets i obligacions del municipi que comprèn totes les vies no urbanes que són part del demani municipal.; és un registre administratiu regulat pel Reglament del patrimoni dels ens locals. En canvi el Catàleg de camins és una enumeració descriptiva i ordenada d'un conjunt de camins agrupats d'acord amb els criteris d'inclusió i els objectius que persegueix el mateix catàleg. Vegi's: Els inventaris municipals de camins: Decàleg per a l'elaboració. Generalitat de Catalunya. Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran. Juny 2015. p 17.

⁵ El *Codi de bones pràctiques en l'organització i celebració de curses de muntanyes* és un bon exemple de com es poden regular de manera pactada entre les parts implicades, la utilització dels camins – privats i públics– sense encendre un litigi sobre la seva titularitat, molt sovint poc clara.

⁶ <https://catalegdeserveis-cercador.diba.cat/fitxa?id=19041>

instrument per a la defensa dels camins públics, i que per definir què és un camí públic cal investigar-ne el seu origen. O que un cop determinats quins són els camins públics, cal regular-ne l'ús i la seva defensa. Fins aquí, l'actuació de l'Administració pública no mereixeria cap crítica.

Però determinar quins són els camins públics comporta necessàriament i per exclusió, determinar quins són els camins privats. És més, generalment es presumeix que són públics aquells que no es pot demostrar fefaentment que siguin privats.

Per tant, si l'Administració volgués gestionar bé aquesta qüestió, caldria elaborar aquests inventaris mitjançant un procediment participatiu transparent, obert a tothom però de manera especial als propietaris privats dels terrenys per on passen els camins, i amb terminis suficientment llargs per fer possible la difícil tasca d'obtenir la documentació justificativa de com aquests els van obrir històricament llurs propietaris.

Però malauradament estem comprovant que es fa just al contrari: documents elaborats per tècnics desconexors del territori, amb procediments d'aprovació rígids, curts, i amb poca participació. Tot plegat, molta inversió pública per acabar no resolent els problemes.

Quins són els camins privats?

D'entrada hauríem d'aclarir què entenem per un camí rural. De definició legal, no n'hi ha cap. La legislació catalana⁷ i l'estatal⁸ defineixen només que són les carreteres, tot dient que són les vies de domini i ús públics projectades i construïdes, i senyalitzades fonamentalment per a la circulació de vehicles automòbils.

Per tant, els camins rurals serien, per definició alternativa, aquells vials públics o privats que no hagin estat projectats, construïts i senyalitzats per a la circulació de vehicles automòbils. Una definició certament poc convincent.

D'acord al seu ús, de camins rurals n'hi ha de molt tipus. Antigament es coneixien els camins ral, veïnal, de bast, de carro, de sagrament, ramader, moraler, temporal, de desemboscar.... en funció de la utilitat pel que foren creats. En el dret positiu actual, en canvi, hom distingeix entre camins forestals, pistes forestals, pistes de desembosc, camins rurals, camins ramaders, camins de bast, corriols i senders.⁹

En funció de la seva propietat, la nostra tradició jurídica consuetudinària¹⁰ considerava com a camins públics "els camins rals, els veïnals, els que segueixen el jaç d'un riu o riera, o canal públic, i els que van a una església, cementiri o una font pública" (costum 74). També eren públics els camins dit de sagraments.¹¹

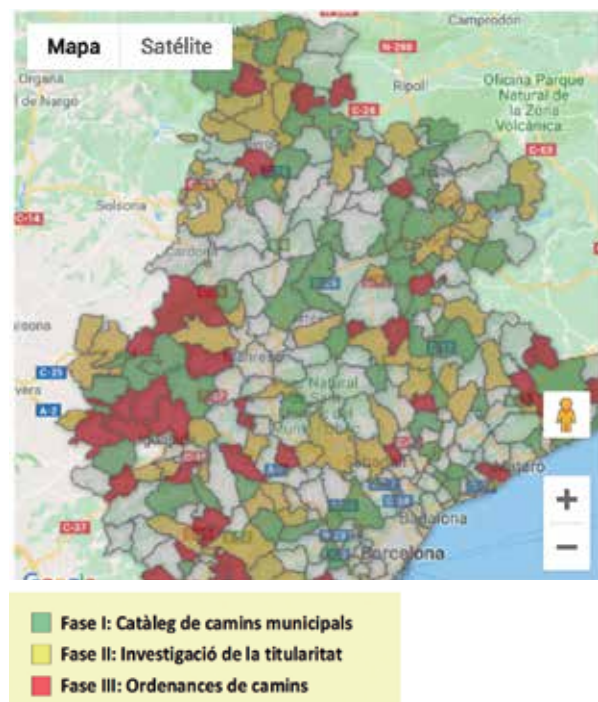

Figura 1. Estat de la tramitació dels diferents instruments d'investigació, catalogació i regulació de camins rurals locals. Font: Diputació de Barcelona www.diba.cat/web/carreteres-locales-i-mobilitat/camins-locales

⁷ Decret legislatiu 2/2009, de 25 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de carreteres, art.2.1.

⁸ Ley 37/2015, de 29 de setembre, de carreteres. Art. 2.2. b)

⁹ Veure llurs definicions al Decret 166/1998, de 8 de juliol, que desenvolupa la Llei 9/1995 de 27 de juliol, sobre accés motoritzat al medi rural (de la que també va tractar SERRAHIMA, Àlex "La regulació de l'accés motoritzat al medi natural: temor o indolència?". Catalunya Forestal. Set. 2011. p. 10-11.

PRESEGUE

TREBALLS FORESTALS

Treballs Forestals Presegue SL
 C. Torres i Bages, 11. Tona 08551 (BCN)
 T. 630978771 / 630978775

**ESPECIALISTES EN
 TREBALLS FORESTALS
 I TALES DE RISC**

info@presegue.com
www.presegue.com

Per contra, eren camins privats "els camins que serveixen per a l'ús particular i exclusiu d'una hisenda o de diverses hisendes, així com els que segueixen un pas d'aigua que no sigui de riu o de riera, o canal públic, els que segueixen un pas d'electricitat; les drecceres encara que siguin de camí públic, i els corriols de travessa, encara que neixin i morin en camí públic" (89). I mentre que pels camins públics hi podia passar tothom, pels privats només llurs propietaris "i als altres als quals en doni llibertat" (92). Aquest és un principi fonamental del dret de propietat, malgrat que tot sovint es qüestiona: només el propietari – mentre ho sigui i no se limiti el seu dret prèvia compensació (de manera voluntària o forçosa)– té dret a decidir qui passa pels seus camins.

La propietat privada dels camins rurals – per tant, dels que no són públics¹²–, està protegida pel dret de propietat que reconeix l'article 33 de la Constitució espanyola, i per la configuració de la propietat de l'art. 348 del Código civil espanyol i l'art. 541.1 i ss. del Codi civil català.

Malgrat que sembli una obvietat, reafirmem que d'acord a la seva titularitat n'hi ha de dues menes de camins rurals: públics o privats. I que als dos els protegeix per igual l'ordenament jurídic.

El problema es planteja quan cal determinar la condició pública o privada d'un camí determinat; aquesta és una qüestió de dret civil que es fonamentarà tot sovint en la prova que acabarà analitzant un tribunal, en ocasió d'un litigi, en funció del seu origen i de la seva utilitat posterior (més endavant parlarem dels camins altrament dits immemorials).

Però essencialment, la figura que més ens preocupa, perquè és usada molt sovint i capciosament per part de l'Administració– tot i el seu fonament legal–, és la dels camins privats d'ús públic. Una qualificació aquesta amb la que sovint es vol desmerèixer els drets del propietari sobre el camí que transcorre per la seva propietat privada.

Usos nous per a camins vells

En un proper capítol analitzarem acuradament aquesta figura i el seu ús abusiu i tot sovint fóra de lloc per part de l'Administració. Diguem-ho ja per avançat però, perquè s'entengui i no hi hagi dubtes, utilitzant veus més doctes: "el sòl dels camins privats és privat i només l'existència d'una servitud de pas atorga el dret a passar-hi a algú que no en sigui propietari"¹³. Una servitud de pas que com veurem, no té res a veure amb la mera tolerància del propietari. En el proper capítol ens hi esplaiarem. ●

**VILA
SALBANYA
MARTÍ**
advocats - associats - scip

C/ Bruguera 40, 2n pis
(CALELLA (Barcelona – 08370
Tel. 93.766.13.03 – Fax 93.766.16.62
e-mail: jordisalbanya@icab.cat
www.vilasalbanyamarti.cat

¹⁰ A l'efecte cal llegir Costums sobre termenals, camins i aigües, recollits per l'Oficina d'Estudis Jurídics de la Mancomunitat de Catalunya, recollits en un llibre publicat l'any 1921, i que fou reeditat en facsímil per la Societat Catalana de Geografia de l'Institut d'Estudis Catalans l'any 2013.

¹¹ El camí de sagraments era aquell que en deixar un camí públic, "mena fins el portal d'una casa, o fins el portal de barri i fa de pas per la santíssim Viàtic i per als bateigs i morts de la casa". (84).

¹² Actualment, d'acord a l'ordenament vigent, els camins públics solen ser de domini públic, patrimonial i comunals. Però no ens hi estendem en aquests camins, perquè ens interessa parlar dels camins privats. Es pot consultar PONCE SOLÉ, Julio; ALDOMÀ BUIXADÉ, Josep. Camins rurals. Règim jurídic i intervenció municipal. Quaderns d'informació Tècnica. Diputació de Barcelona. Febrer, 2013. També, SIBINA TOMÁS, Domènec. "Las ordenanzas de conservación y policía de los caminos municipales de uso público (I)". Quaderns de Dret Local. Juny, 2003. p. 181-195.

¹³ CAMPILLO BESSES, Xavier; LÓPEZ-MONNÉ, Rafael. El llibre dels camins. Manual per esvaire dubtes, desfer mites i reivindicar drets. Arola Editors. Desembre, 2010. 2a. ed. p. 53.

Tallades selectives en fagedes

Xavier Vila

Enginyer tècnic forestal i silvicultor

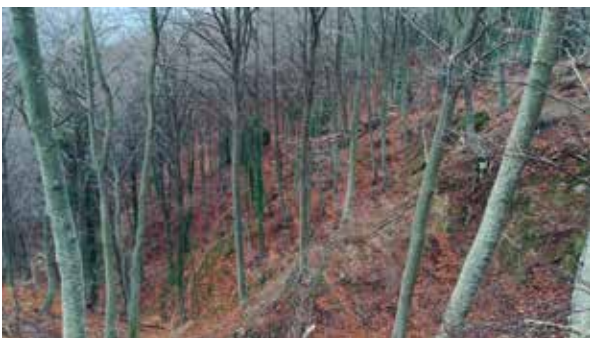
Introducció

La finca "El Vilar Coll de Té" es troba situada dins el Massís de Montseny, a la vessant nord-est, i ubicada just a la falda entre la muntanya de les Agudes i el municipi d'Arbúcies. Entre la gran varietat d'espècies forestals que formen part de la finca, la fageda és una de les espècies més importants i significatives, objecte de gestió i explotació forestal.

Les fagedes presents a la finca ocupen una superfície que volta les 300 ha. Aquestes creixen sobre sòls àcids, no gaire profunds i relativament pobres. Generalment s'ubiquen en terrenys abruptes amb pendents pronunciats i amb afloraments de pedra rellevants.

Es presenten com a masses pures de faig i formen un bosc dens i tancat, normalment amb recobriments arboris superiors al 90% i amb poca presència de regenerat, fet que propicia que les fagedes de la finca tendeixin a la regularització.

La presència de sotabosc és escàs i no suposa cap limitació pel desenvolupament del regenerat o de les classes diamètriques inferiors.

Fotografia 1. Fageda de la finca "El Vilar Coll de Té"

Tallada selectiva a la finca El Vilar Coll de Té d'Arbúcies

La fageda es gestiona com a bosc alt irregular aplicant tallades de selecció i millora cada 25 anys i mantenint una fracció de cabuda coberta no inferior al 60% després de la tallada. El diàmetre òptim de tallada se situa sobre els 50 cm.

Durant aquest hivern passat, a la Unitat d'actuació F5, descrita en el Pla Tècnic de Gestió i Millora Forestal d'aquesta finca, s'ha dut a terme una tallada selectiva, actuant sobre una superfície de 9,60 ha.

Els criteris de selecció i prioritats a l'hora d'executar la tallada selectiva han sigut:

- Tallar els peus malalts o afectats visiblement per alguna plaga o fong, morts, decadents o malformats.
- Tallar els peus que superen amb escreix el diàmetre òptim de tallada, tot i que puntualment es deixa algun peu singular de grans dimensions per criteris de biodiversitat.
- Fixar els peus de futur a afavorir, i per tant eliminar els peus que exerceixin competència sobre aquests. Els peus a afavorir es prioritzen per:
  - Peus no afectats per malalties
  - Peus amb troncs rectes i nets de branques
  - Peus amb capçades equilibrades
  - Peus procedents de llavor enfront dels procedents de rebrot
- Eliminar els peus torts, malformats i dominats.
- Buscar una distribució uniforme i homogènia de la massa.
- Obertura puntual de claps. La regeneració s'aconsegueix obrint clarianes o espais oberts d'entre 300 m² i 700 m².

Fotografia 2. Fageda un cop feta la tallada selectiva

Amb aquesta actuació es pretén millorar la qualitat de la massa, encarada cap una producció de fusta de qualitat, amb troncs rectes i sense nusos, regular la competència entre peus, seleccionant i prioritant

el desenvolupament òptim dels peus de futur, i afavorir i potenciar l'aparició d'un nou regenerat per irregularitzar la massa progressivament i garantir-ne la continuïtat.

Es deixen puntualment arbres vells, procurant que siguin els peus brancuts, tortuosos i de grans dimensions per la seva escassa rendibilitat comercial i com a valor paisatgístic i de refugi de fauna. Conservant aquests peus es pretén fomentar i respectar la biodiversitat que aquests representen i millorar la qualitat del paisatge.

Dades de l'aprofitament

Les feines s'han fet amb el mètode tradicional, de tracció amb cable d'uns 80 m i tractor amb cabres-tant des de la pista forestal. A peu de pista es desbranca, es parteix i es classifica la fusta, deixant-la a punt per carregar amb camions de 3 eixos i grapa, pel seu posterior destí a indústria.

El sotabosc és escàs i l'estassada no ha sigut necessària.

És preferible practicar la tallada en saba parada, no tant per les aplicacions industrials a la que, en aquest cas, va destinada la fusta i que en general no els suposa un problema, sinó per evitar, en la mesura del possible, els danys que es puguin ocasionar a la resta d'arbrat alhora de dur a terme l'arrossegament dels peus.

Les destinacions del faig han sigut dues, classificant-la o bé per fusta de serra amb diàmetres superiors a 20cm, o bé per llenya amb diàmetres aprofitables fins a 8cm de diàmetre. La fusta de faig és valorada per la duresa, el pes, el gra fi i el color.

La fusta s'ha pogut tallar tant a mida llarga, fins a 7,50 m, com a mida curta, de 1,90 m i 2,50 m. La llenya s'ha tallat curta, sense mida exacte, per poder ser carregada pel camió.

Taula 1. Dades silvícoles de l'aprofitament

CD	ACTUAL		IDEAL		APROFITAMENT		RESULTANT	
	Densitat (peus/ha)	AB (m ² /ha)	Densitat (peus/ha)	AB (m ² /ha)	Densitat (peus/ha)	AB (m ² /ha)	Densitat (peus/ha)	AB (m ² /ha)
10	95	0,7	112	0,9	0	0,0	95	0,7
15	85	1,5	83	1,5	2	0,0	83	1,5
20	106	3,3	62	1,9	30	0,9	76	2,4
25	170	8,3	46	2,3	100	4,9	70	3,4
30	74	5,2	34	2,4	20	1,4	54	3,8
35	95	9,1	26	2,5	59	5,7	36	3,5
40	0	0,0	19	2,4	0	0,0	0	0,0
45	11	1,7	15	2,4	0	0,0	11	1,7
50	0	0,0	12	2,4	0	0,0	0	0,0
55	0	0,0	9	2,1	0	0,0	0	0,0
60	0	0,0	7	2,0	0	0,0	0	0,0
	636	30,0	425	22,7	211	13,0	425	17,1

Taula 2. Quantificació de l'aprofitament

Tones extretes de faig destinades a fusta de serra	46,15 t/ha	443,02 t
Tones extretes de faig destinades a llenyes	46,79 t/ha	449,19 t
Tones totals extretes de faig	92,94 t/ha	892,21 t

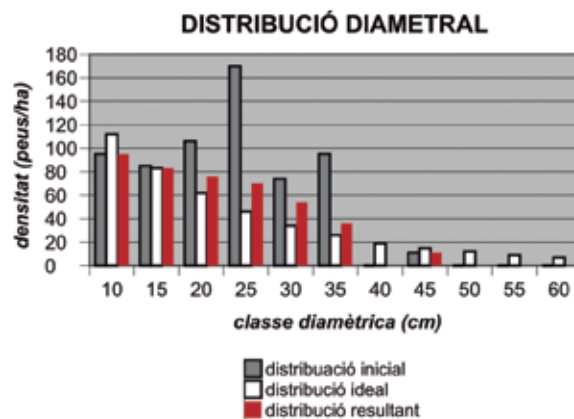

Figura 1. Distribució inicial, ideal i resultant de la massa de faig

Els peus vells, que han crescut en sòls pobres i poc profunds, surten amb el cor de la fusta tacat, cosa que n'ha condicionat la qualitat, havent-se de destinar una part d'ells directament a llenyes. Igualment, la presència de branques, és a dir, els nusos presents en la fusta, en determina i en condiciona la qualitat, de manera que en funció d'aquest aspecte es classifica la fusta segons si és apte com a fusta de qualitat o bé s'ha de destinar a llenyes. ●

Taula 3. Costos i Preus de mercat vinculats a l'aprofitament del faig

Cost de la tallada selectiva del faig	19,00 €/t
Cost del transport de fusta o llenya de faig a indústria	10,00 €/t – 15,00 €/t segons destí
Preu de mercat de la fusta de faig	84,00 €/t
Preu de mercat de la llenya de faig	44,00 €/t

Vespa velutina nigrithorax, el nou risc a tenir en compte pel sector forestal

Antoni Armengol
Tècnic en control de
plagues

La segona causa de pèrdua de biodiversitat en tot el món és provocada per les espècies exòtiques invasores, com la *Vespa velutina nigrithorax* (du Buysson 1905) que està inclosa en el Reial Decret 630/2013, de 2 d'agost, pel qual es regula el Catàleg espanyol d'espècies invasores.

Per entendre una mica la gran capacitat d'adaptació i expansió que ha demostrat la *Vespa velutina*, hem de pensar que tot va començar amb tan sols la introducció d'una reina hivernant a Bordeus l'any 2004 (Haxaire et al., 2006; Villemant et al., 2006). Era finals d'any, i estava dins una partida de ceràmica procedent d'Àsia. A la primavera va iniciar el cicle del primer niu, i actualment la *Vespa velutina* ja ha colonitzat tot França, nord d'Espanya, Extremadura i ha entrat a Portugal, Itàlia, Alemanya, Bèlgica, Regne Unit i Mallorca (on de moment està en fase de possible control). Per aquest motiu, i pels mitjans de lluita que tenim actualment, es pot considerar impossible la seva erradicació.

Fotografia 1. Vespa velutina, en una heura

Fotografia 2. Niu en el marge d'un camí

El cicle biològic de la *Vespa velutina* és anual. Durant la primavera les reines que estan hivernant (sota l'escorça d'un arbre, un forat en un marge, sota una teulada...) es desperten i cada una comença, tota sola, la construcció d'un niu que anomenem embrionari. Durant aquesta fase ha de cercar material de construcció, aigua, sucres, posar ous, incubar-los, construir el niu, i vigilar-lo, i quan neixin les primeres larves, a més, haurà de caçar insectes per alimentar-les. Estarà sola durant aproximadament uns 50 dies fins que neixin les primeres obreres (aproximadament un 95% de les reines moren entre la hivernació i aquesta fase). Inicialment, aquests nius són molt dèbils i els fan sota ràfecs de teulades, coberts, interiors de soques, qualsevol espai que estigui molt ben protegit, sobretot de l'aigua. Quan la reina ja disposa de mitja dotzena d'obreres, es queda dins el niu i es dedica pràcticament a posar ous, mentre que les obreres fan la resta de tasques. Aquesta no serà la ubicació definitiva del niu, ja que pels voltants de juny, quan el niu disposarà ja d'un bon nombre d'obreres, es traslladarà a un espai més obert (taula 1) on aquest niu, anomenat secundari, podrà créixer sense parar. A la tardor naixeran els mascles i fecundaran les que seran futures reines, sent el novembre quan els nius arribaran al màxim de volum i de vespes. Amb els primers freds, la reina fundadora, femelles i mascles s'aniran morint, i paral·lelament a aquest fenomen, el grup de femelles fecundades (entre 100-500) abandonaran el niu per hivernar i continuar amb el cicle. Els nius ja abandonats no es tornaran a fer servir mai més, i llavors començaran a aparèixer diversos ocells, com per exemple la Mallerenga carbonera, que el trencaran per menjar les larves que han quedat dins el niu.

Podeu trobar més informació a: www.frelonasiatique.mnhn.fr i www.vespavelutina.cat

Del comportament de la *Vespa velutina* en vers les persones es pot dir, per experiència pròpia, que fora del seu niu sempre intentarà evitar-nos. El risc per a les persones es produeix quan el niu se sent atacat. Llavors poden atacar sense miraments. Per aquest motiu és important, primer de tot, que en el cas d'observació de vespes puguem identificar-les correctament, saber perquè estan allà, reconèixer un niu, en quin estadi es troba i si està actiu o no.

Taula 1. Ubicacions dels 150 nius secundaris dels que hem fet seguiment, al Baix Montseny

Ubicació	Alçada en metres	Percentatge (%)	
Vegetació	<1	6	Romegueres, Arbusts,
Fronloses	<15	30	Roures, Alzines, Verns, Oms, pollancre, Plàtans
Fronloses	>15	43	Roures, Plàtans, Pollancre, Oms
Resinoses	<15	4	Pins, avets
Resinoses	>15	2	Avets
Fruiters	<4	2	Círcer, Caqui
Marges	<2	2	Al costat de camins transitats
Terra		1	Enterrats al mateix terra
Construccions		10	Cases, Ponts, Antenes de comunicacions, coberts.

Fotografia 3. En vermell, roure amb un niu; en blanc, arbres que s'han talat al seu voltant

Fotografia 4. Niu agafat al tronc d'un avet

En cas d'haver de realitzar treballs forestals s'ha de fer un reconeixement visual de la zona, tenint en compte el tipus d'actuació que anirem a fer.

En cas de desbrossaments de bardisses, matolls, sotabosc..., si veiem vespes que hi entren pot voler dir que tenim un niu amagat a dins. En aquest cas s'hauria de marcar la zona i una persona amb els EPI'S adequats mirar de detectar el niu. En cas de no trobar-lo, caldria deixar marcat un radi de seguretat d'uns 10 metres.

En el cas d'arbrat, abans de començar treballs de poda o talat, cal assegurar que a la capçada o tronc, no tinguem cap niu. Tant sols amb les vibracions que podem provocar amb el contacte de maquinària amb l'arbre podem provocar que ens ataquin. Sempre es localitza millor el niu a contrallum. Si hi trobem un niu, hauríem de marcar l'arbre, no fer-hi tasques al voltant, i avisar per a la seva neutralització.

Cal que la neutralització dels nius la faci una empresa amb personal qualificat, amb els permisos, EPI's i carnets vigents per a l'ús de productes biocides.

En cas de patir una picada: Primer de tot, cal allunyar-nos una mica del lloc on ens han picat, ja que la feromona que allibera la vespa pot atraure'n d'altres i podem patir més picades. És important la identificació de l'insecte que ens ha picat i els símptomes o reacció que ens produeix. Aquests símptomes o reaccions poden ser:

- Reacció local. Reacció just al voltant de la picada, amb un eritema d'uns 10 centímetres com a màxim. Podem rentar la zona afectada amb aigua i sabó, i posar-hi compreses fredes o gel. Si la reacció sols és cutània es pot tractar amb antihistamínics o pomades amb corticoides.
- Reacció local més extensa. Pot afectar una articulació sencera o afectar-ne dues. Es tracta amb antihistamínics, pomades amb corticoides, corticoides orals o parentals. La reacció pot durar fins a uns 10 dies. Si ens ha picat al cap, pot desfigurar la cara, i provocar febre o cefalea. Sempre cal anar a un hospital perquè ens visitin o trucar al 112.
- Reacció sistèmica. Es poden donar diversos d'aquests símptomes per tot el cos: Edemes, urticària, baixada de la pressió arterial, ofegament, mareig, vòmits, pèrdua de coneixement o es pot produir una reacció anafilàctica, que podria ser mortal. En aquests casos cal trucar urgentment al 112. Les persones que tinguin receptada adrenalina, caldrà que se l'apliquin immediatament, ells mateixos o bé algun company.

Les persones al·lèrgiques a la picada de vespa haurien de portar sempre l'adrenalina autoinjectable i tenir algun company que en cas que ells mateixos no puguin, sàpiga injectar-la.

És interessant que les empreses del sector forestal facin una formació al respecte. ●

Antoni Armengol i Coll
Anura Montseny Control Integrat de Plagues
Telf: 639 362 743
08470 Sant Celoni
www.controldeplagues.cat

Tens fusta

de dimensions i característiques
especials?

Als troncs singulars, fins i tot amb defectes,
se'ls pot donar valor de mercat.

Suma't al projecte

i participa en la creació d'un nou mercat
per a la fusta del país!

Més informació a:

Santa Coloma de Farners

C/ Jacint Verdaguer, 3

Tel: 972 842 708 / Fax: 972 843 094

Solsona

**Centre d'Empreses Innovadores
del Solsonès (edifici CTFC)**

Pujada Seminari s/n

Tel/Fax: 973 481 329

Socis del
projecte:

Serveis
Forestals
Cooperativa

ASSOCIACIÓ DE PROPIETARIS
DEL MONTNEGRE I CORREDOR

Memòria oral del suro

Xavier Fàbregas
Veterinari oficial en
excedència
Soci del CFC

En el present article es recull l'entrevista feta a un comprador de suro, un dels puntals econòmics de la producció del suro als que es dedica aquesta secció 'Memòria oral del suro', que dóna continuïtat a les entrevistes publicades en les dues anteriors revistes.

III. JOAQUIM JOVANET CALVET

ANTECEDENTS

Data: matí del 4 de juliol de 2018.

Lloc: domicili particular de l'informant JJC, a Vidreres.

Informants: Joaquim Jovanet Calvet (pare) i Joan Jovanet (fill).

Professió: compradors de suro.

Edat: JJC, 91 anys.

Durada de l'enregistrament: 2h.33'.

Fotografia 1. Joaquim Jovanet Calvet

L'ENTREVISTA

Els Jovanet de Vidreres eren una nissaga familiar (quatre generacions: besavi, avi, pare i fill) dedicada al suro, que varen anar plegant camps (patís amb 1.000 Tm de rusquer cadascun) i fàbrica cap al 2008 i, definitivament al 2010, pel problema del corc i els baixos preus del suro. Feien normalment **fardos** i havien arribat a fer també **bodega** (venda directa de taps als cellers).

El suro català, anomenat també **del país**, és molt preuat per la seva alta densitat, que el fa molt fort per estar molts anys a l'ampolla. És el millor per fer taps per a vins de llarga durada. La qualitat del suro és un difícil compromís entre creixement lent-alta densitat-gruix adequat-inexistència de defectes. Aquesta major qualitat permetrà destinar-lo a fer **taps naturals** per a vins de guarda. Cal destacar que els defectes del suro poden ser causats tant per condicions ambientals molt favorables (massa bona qualitat d'estació, alta pluviometria i humitat,...), com per excessivament dolentes... Com en el vi, un bon creixement (de la panna en aquest cas), no vol dir una bona qualitat del suro. La diferència amb el suro del sud de la península Ibèrica és que aquest creix més, per això es pela a **9 anys i més enlaire**, però és de **menor qualitat**, per ser **menys dens**.

Com a totes les feines de bosc, l'estacionalitat és molt marcada, però en aquest producte va a l'inrevés; no es fa a l'hivern, es fa a l'estiu, amb sol i calor. L'època tradicional d'inici de la lleva del suro era per Sant Joan a Marina, o més tard cap el Montseny i les Guilleries (anava pujant l'alçada de la finca a pelar, durant l'estiu). Així, es podia pelar a l'agost i també al setembre, tot i que a primers d'agost, el suro ja **no seguia** a molts llocs i es notava una davallada de les entrades de suro procedents de Marina. Al maig, segons el temps que ha fet, es prova i si segueix bé es continua pelant. En finques grans, les colles de **bosquerols** seguien la roda del calendari anual de feines de bosc i quan era temps de pelar feien de **peladors** i pelaven.

Pel que fa a la lleva del suro, la primera pela es pot fer als **40 anys de vida de l'arbre** si ja es prou gros (legalment l'arbre ha de fer **65 cm de perímetre -25**

de diàmetre- a 130 cm d'alçada). El pelagrí s'ha de pelar baix i no s'han de pelar arbres prims que no fan la mida, doncs sinó mai més faran res. Sempre és millor esperar algun any més, que creixi més el pelagrí. Després de pelar el pelagrí, passats 14 anys vindrà el matxot i després cada 14 anys, segons el torn, el suro de reproducció, que és el realment taponable. L'edat productiva òptima són les suredes de 80-100 anys. El suro bo és el procedent d'arbres nascuts d'aglà, no de rebroll. Si un soc de surera no és únic, té 2-3-4 tanyes, el suro no serà prou gruixut. Com a criteri, quan més gros és l'arbre, més quilos i més bon suro produeix i més fàcil és de pelar, fins que la producció minva en suros vells, que poden arribar a morir en ser pelats. Aleshores cal regenerar la sureda i tallar-los per llenya (suro pelut).

En general, si l'arbre pateix, pelar curt. Si és ufanós, estirar-lo cap amunt, per fer-lo créixer a poc a poc, perquè no surti gras! En una finca, s'ha de començar a pelar per les zones més magres i acabar per les més bones i frescals. De la mateixa manera que es comença a pelar per Marina i es va pujant cap al Montseny i les Guàrdies. A la finca que s'ha de pelar, s'ha de provar si els suros marxen; si es fa difícil extreure el suro, s'han de deixar.

Tot just després de pelar s'ha de ruixar amb un producte fitosanitari per previndre l'escaldat. Es barreja amb un producte secant i amb un colorant que permet verificar que s'ha aplicat el producte. És molt important la dosi i ruixar ràpidament després de pelar. El tractament preventiu és efectiu per les ferides, encara que no saben si es pot relacionar la presència de TCA a les culasses amb el ruixat.

Un cop pelats, els arbres quedaven marcats de l'any de la pela per poder distingir els que tocava pelar. A l'Alt Empordà, com es pelava en 3-4 anys diferents el mateix rodal (pela fraccionada), per evitar perdre tota la producció de suro en cas d'incendi, es marcava individualment l'arbre a pelar aquell any i després de pelar, també l'any de pela, per poder identificar exactament quins arbres tocava pelar a cada futur torn i evitar confusions si les pelades eren molt seguides. Inclús s'indicava també l'alçada de pela si l'arbre s'havia de pujar més del que era habitual.

El torn de pela és de 14 anys, però es pot allargar a 15-16. És millor esperar, doncs costarà menys pelar i s'obtindran més quilos.

La part aprofitable de la panna ha de tenir un gruix mínim (calibre en mm o línies) d'uns 24 mm (aproximadament el diàmetre d'una moneda d' 1 euro), però s'ha de tenir en compte, que en bullir-lo el suro creix. Si és massa gruixut també es penalitza el preu, doncs perd rendiment a l'hora de fer taps, en sobrar més suro de les parts no taponables. Dependrà aleshores del preu del rebuig. En llocs frescals, obagues i sots, el suro creix més. Abans es pelava cada 16 anys perquè es feien taps sencers de xampany. Prèviament a la pela, a l'abril, per valorar el gruix, el color de l'esqueina i la qualitat del suro, es feien 3-4 tatxes per arbre a diferents suros de la finca a pelar, però el corc era difícil d'apreciar perquè no es veia.

Es feien diferents tractes entre l'amo i comprador o rematant, segons la implicació del propietari en la pela. El més freqüent era a jornal (amb una producció mínima de 500 kg/home i dia, que podia arribar en alguns casos a 1.000 kg/home i dia). Ara potser són 300-400 kg/home i dia. És millor a jornal si l'arbre és gros i rendeix. Si era a preu fet, el rematant s'encarregava de tota la feina. Si es pagava a tant per quilo, s'havia de portar el suro al pati del comprador i allà es pesava i classificava. El preu arreu es donava pel conjunt de la producció de suro després d'haver valorat la finca a pelar, tenint en compte els possibles

f [facebook.com/Cinegeticat](https://www.facebook.com/Cinegeticat) @cinegeticat

La revista de caça de Catalunya

cinegeticat.cat

percentatges a obtenir de cada qualitat de suro. La producció de suro d'una sureda és molt variable segons la comarca i el rodal, però de mitja seria d'unes 2-3 t/ha.

El problema actual de preus del suro català es degut principalment al corc que malmet la qualitat de la producció. Molta gent del sector va plegar amb l'aparició de la plaga del corc. Abans n'hi havia de corc, però era un defecte secundari; n'hi havia molt poc i situat només a Marina, zona que donava una pitjor qualitat de suro. A Sant Hilari i a Santa Coloma no n'hi havia; ara és a l'inrevés. Ningú no pot dir ara d'on surt el suro bo. L'expansió de *Coroebus undatus* cap a muntanya es relaciona al fet que ara plou poc... canvi climàtic?

Abans del corc, el suro de més qualitat (bo i fi) i més ben pagat era el de Sant Hilari Sacalm principalment, i també de Santa Coloma de Farners i de Maçanet de Cabrenys. Ara amb el corc, n'hi ha de bo i de dolent per tot arreu. Abans era de millor qualitat el suro de solell i greser. El suro de bagueny (d'obaga) no era apreciat, per magre. Tot el rebuig anava a Amorim. És el preu del rebuig el que marca la rendibilitat de la lleva i que fa que la gent peli o no

El suro bo valia molt! Abans del corc, segons els defectes del suro trobats a la tria (classificació) sortia un 70% de suro bo (40% bo-bo i 30% la resta, de la qual 1/3 serà rebuig després de bullir) i un 30% de rebuig. Ara el suro bo és del 20%. Com passa ara, hi havien diferents defectes:

- (Amb) **escorxa**. Si es vol aprofitar el suro, s'ha de treure separant-la de la panna. Malmet l'arbre, doncs queda mal pelat.
- **Corc**. Abans, el problema del corc estava relacionat principalment amb la presència de TCA, que feia malbé el vi.
- **Escaldat**: Presència de ferides a l'arbre.
- **Esquerdes**: Presència de moltes clivelles a l'esquena.
- **Gras (flux)**: Es veia a l'esquena. Les anomenades burres eren les sureres aïllades o de llocs massa bons, el suro de les quals s'engruixia massa, sobretot a la part alta de la panna, i donava suro gras que no servia per tapar, doncs era flonjo. Per aquest motiu, aquests arbres, en pelar-los, s'estiraven cap a dalt perquè patissin, creixessin menys i donessin suro més bo.
- **Picat**: Presenta foradets i és vermellós per dins.
- **Prim**. Es diu: "Del suro prim, fugim, fugim", doncs no és un suro taponable.

- **Salangre vermell o gra de pi**: Apareix quan les sureres estan barrejades amb pins. Cal evitar a les suredes, el creixement i la presència de pins; han de ser masses pures d'alzines sureres. No diferencien però, si és pitjor el pinyer o el marítim. La barreja amb altres espècies no presenta cap problema: roures, alzina, arboç, brucs i altre sotabosc.

Taca grega/groc. Si s'aprofiten les culasses (abans no es pelaven), apareix molt de groc que dóna problemes de TCA, sobretot si es barrejaven els rebuigs.

- **Verd**: És un suro amb un color fosc-verdós a l'interior de la panna i que es caracteritza per un percentatge excessiu d'humitat. Era el pitjor defecte que es podia presentar en fer els taps, doncs es un tap que es desfà.

[Altres.]

- Després del triat, al rusquer que tenien a camp, el suro reposava 2-4 anys per evitar el defecte del suro verd en les rusques que anaven a bullir. Així doncs, es tornaven a triar abans de bullir i el verd es deixava assecar encara més.

El rendiment en pes (la pèrdua d'humitat) del suro pelat entrat al suro sec per treballar oscil·la del 15-20-23%.

Abans es diferenciaven moltes classes de suro, una per cada finalitat d'ús, principalment els taps, que incloïa també el rebuig. Les categories de taps de suro natural són, segons classificació comercial: Flor, Extra, Súper, 1a, 2a, 3a, 4a i 5a. Si el corc no travessava del tot la panna, es triava i es feia servir, perquè l'ampolla aleshores no perdia, eren les quartes i quintes. Tot s'aprofitava i es destinava a fer tota la diversitat de taps de l'època: de xampany, tap de farmàcia, cues de garsa, de sidra, quarts de botella, trefí petit,... Les llepies eren les sobres de tot plegat.

Parlen d'una distribució del mercat en 20% de taps per a Reserves i Grans reserves i del 80% per a la resta. Per a vins, Catalunya, per la seva qualitat de suro pot fornir bons taps de 24 mm, i amb un suro més senzill, taps més llargs i de 25 mm; Portugal i el Sud, de 25-26 mm.

Com a conclusió, destaquen la importància fonamental del bon preu del rebuig per fer rutllar tot el sector i, alhora, evitar les variacions conjunturals de preus que desmotiven els propietaris de pelar les seves finques i/o de començar a pelar pelagri. ●

Quality Suber preveu una bona campanya de lleva de suro similar a la de l'any passat

Quality Suber anima a propietaris i empreses a apostar de nou per aquesta empresa que té com a principal objectiu retornar als boscos de surera la totalitat de la cadena de valor de la primera fase de comercialització.

Roser Mundet

Enginyera de Forests

Consorci Forestal de Catalunya

L'any 2018 es va caracteritzar per una major competència en la demanda de suro de rebuig i un manteniment de la demanda de suro de qualitat en un entorn de baixa lleva de suro a nivell mundial, que va provocar un augment de preus importants.

Passada la campanya, en els darrers mesos hi ha hagut lleugers descensos dels preus del suro de rebuig industrial (broques i trossos que queden després de fabricar els taps i altres productes generats al llarg del any i que no tenen una oferta estacional) i un manteniment del preu del suro de qualitat afectat però per la lleugera davallada del rebuig que es produeix un cop fets els taps.

Ara tornem a estar a les portes d'una nova temporada que es preveu marcada per un augment de producció ja que les condicions de lleva es preveuen bones, així com l'oferta de les finques arreu del món.

L'evolució tan positiva del mercat durant dos anys consecutius, cosa poc habitual al sector, juntament amb les bones expectatives pel suro a llarg termini, fa que Quality Suber animi als propietaris forestals a invertir en la millora i posada en producció de les suredes, sempre vigilant tots els treballs de millora que s'hi fa-

cin (estassades i tallades de millora) i encarregant la pela a professionals qualificats que no malmetin els arbres i realitzin correctament els tractaments fitosanitaris. Així mateix, també anima a apostar per aquesta empresa que, a través d'una comercialització conjunta, busca valoritzar al màxim el producte i repercutir la millora de preu al productor.

Quality Suber, ubicada a Santa Coloma de Farners, va néixer el 2013 amb l'objectiu de garantir i millorar el procés de compra, preparació i comercialització del suro dels boscos de Catalunya. Es tracta d'una empresa propietat de diferents associacions de zones sureres de Catalunya. En són socis: la Cooperativa Serveis Forestals, vinculada al Consorci Forestal de Catalunya, l'Associació de Propietaris Forestals del Montnegre – Corredor, l'Associació de Propietaris Forestals de l'Alt Empordà i Francesc Pla, director tècnic de l'empresa.

Quality Suber funciona de forma similar al d'una cooperativa ja que no es reparteixen beneficis entre els socis, sinó que aquests es repercuteixen directament al preu del suro, tal com ha passat en les tres darreres campanyes en les que s'ha pogut pagar el suro per sobre del preu que s'havia estipulat inicialment en el contracte de compra.

Prova d'aquest èxit és que el projecte Quality Suber ha estat seleccionat per la Red Europea de Desarrollo Rural per a una publicació com a exemple de projectes de bioeconomia d'èxit finançats amb la mesura 9 del PDR de Catalunya.

Cooperativa
Serveis
Forestals

Santa Coloma de Farners
c/ Jacint Verdaguer, 3
Tel. 972 84 27 08

www.serveisforestals.cat

GESTIÓ INTEGRAL DE L'EXPLOTACIÓ DE LA SUREDA

- Lleva i transport del suro a indústria
- Valorització i comercialització del suro
- Tallades de millora i aprofitament del producte
- Assessorament i gestió de les suredes

Consolidació de l'agrupació de productors Quality Suber

Des de la seva creació, Quality Suber s'ha anat fent un nom com a empresa de referència en la valorització i promoció del suro català. Des del 2015 l'increment tant del volum de suro com del nombre de propietaris que hi han confiat gairebé s'ha triplicat.

Pel que fa als preus de compra de suro, també hi ha hagut una evolució creixent, tant en els preus del suro de qualitat com en els preus del suro de rebuig. En el cas del suro de qualitat (del qual se'n diferencien dues classes, A i B) l'increment de preu que van rebre els propietaris en la campanya del 2018 respecte la campanya del 2016 va ser d'un 57% en el cas del suro de classe A i d'un 131% en el cas del suro de classe B. Una part d'aquest augment s'ha fet efectiu en forma de primes que permeten repercutir als proveïdors tant el valor afegit que aporta l'activitat de classificació i comercialització del producte, com un incentiu que premia la fidelitat i el compromís dels proveïdors cap a l'empresa. El suro de rebuig també ha experimentat als darrers anys una pujada del preu gràcies a l'agrupació de l'oferta, i al 2018 degut al canvi a nivell de preus que es va donar al conjunt del sector.

En la figura 1 es pot veure aquesta evolució dels preus.

Principals mercats de Quality suber

L'agrupació va començar majoritàriament amb clients de fora de Catalunya, no obstant, el seu objectiu sempre ha estat poder oferir una bona part del producte a les empreses catalanes. I si bé fins ara la gran majoria d'empreses fabricants de taps compraven suro a Portugal o Extremadura, degut a la manca de

preparadors a Catalunya, actualment aquestes tenen l'oportunitat de comprar suro de proximitat i qualitat. Actualment, aquestes empreses catalanes, que estan especialitzades amb un tipus de suro i valoren molt positivament que se'ls ofereixi un producte molt adaptat a les seves exigències, ja compren una bona part del suro que es prepara a Quality Suber. Tot i així, l'agrupació segueix mantenint una part de clients de fora de Catalunya, sent els principals destins Extremadura i Portugal.

Col·laboració amb el projecte 'Taps de finca'

'Taps de Finca' és una iniciativa liderada per la DO Empordà on participen l'Institut Català del Suro, el Consorci Forestal de Catalunya i l'Associació d'empresaris surers de Catalunya

Taps de finca. Font: DO Empordà

(AECORK) amb l'objectiu de promocionar el suro de proximitat i distingir els vins de la DO Empordà tapats amb suro procedent de finques de la zona. Per l'interès del projecte de promocionar el suro de proximitat i afavorir la gestió dels boscos surers de la zona, Quality suber, com a preparador de suro, ha estat, des del primer moment, partícip d'aquest projecte.

Actualment una vintena de cellers de la DO Empordà ja embotellen els seus vins de gamma alta amb taps de suro elaborats per empreses sureres de les comarques gironines i amb suro extret de finques de la zona i preparat per empreses com Quality suber. Més informació a: www.doemporda.cat/ca/productors-taps-de-finca. ●

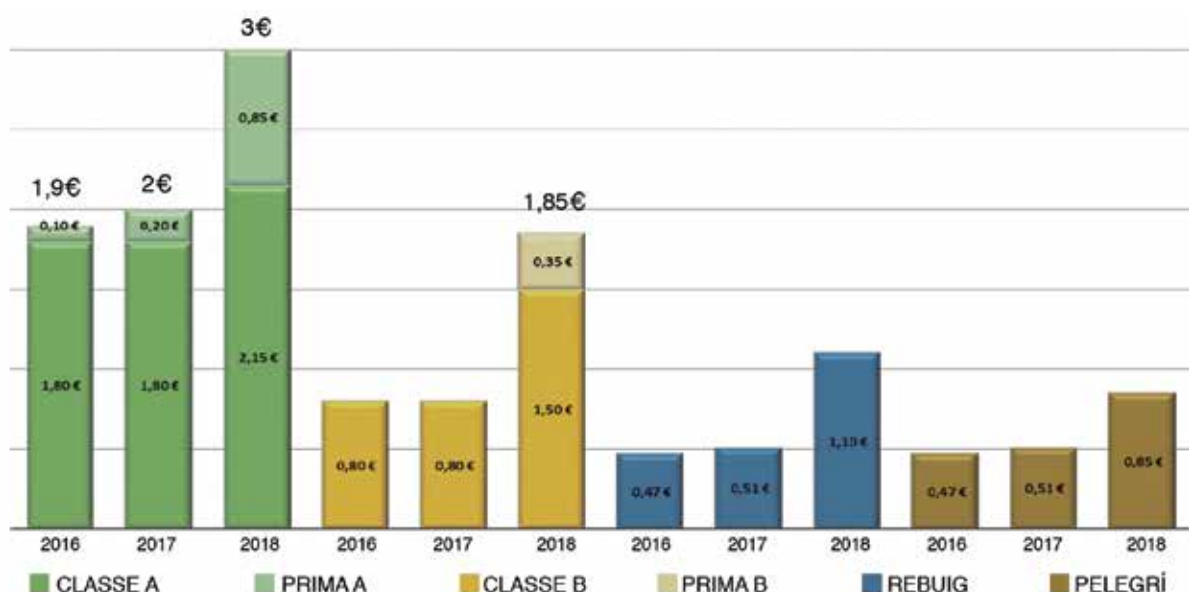
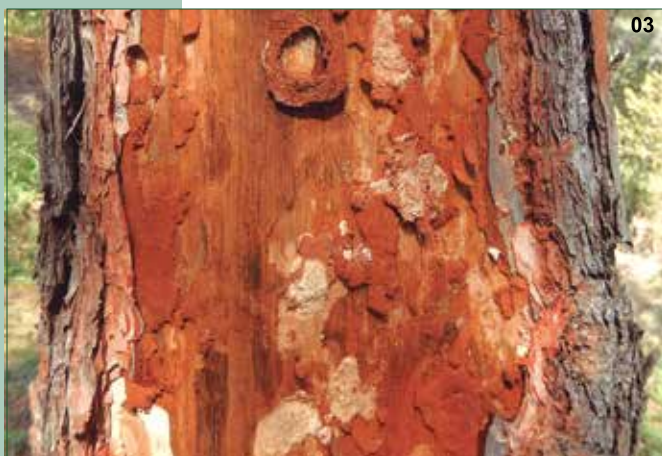

Figura 1. Evolució dels preus de compra de suro per part de Quality Suber de les tres darreres campanyes

Cerambícid perforador dels pins

Rhagium inquisitor

1. Larva de *Rhagium inquisitor* nascuda fa unes setmanes (6 mm).
2. Larva de l'últim estadi larvari (30 mm), abans de construir la cambra pupal.
- 3-4. Acabat el cicle biològic de *Rhagium*, el floema subcortical queda tot destruït; es veuen les restes dels

- excrements, ben compactats; de vegades es troben orificis dins del xilema, fet per les larves.
5. Cambra pupal amb un nou adult, encara dins la cambra pupal, al costat d'una galeria de *Tomicus*.
6. Detall del nou adult (9-22 mm); en aquest punt farà un orifici d'emergència per sortir fora del tronc.

Nom científic: *Rhagium inquisitor* (Linnaeus, 1758) (Coleoptera: Cerambycidae: Lepturinae)

Espècies similars: aquest gènere té 4 espècies citades en la península, com són *Rhagium bifasciatum*, *R. Mordax*, *R. sycophanta* i *R. inquisitor*. *R. inquisitor* té una biogeografia similar a la d'*Acanthocinus aedilis* (també cerambícid dels pins).

DESCRIPCIÓ

Adult: fa de 9 a 22 mm, de cos esvelt, amb potes llargues i fines, i amb antenes fines i curtes; té un color gris castany o negre, amb el cos recobert de pilositat gris platejada; els èlitres tenen 3 crestes longitudinals molt marcades; el mascle és més petit i esvelt, amb antenes i potes més llargues.

Larva: àpoda, allargada, cilíndrica, amb els segments del cos ben marcats i de color blanquinós; té mandíbules grans i càpsula cefàlica ben visible; pot arribar a superar els 30 mm de longitud.

CICLE BIOLÒGIC

Fa un cicle anual en climes càlids; però calen 2-3 anys per completar el cicle si el clima és fred.

Els adults passen l'hivern dins la cambra pupal; emergeixen a la primavera i volen de març a juliol; la femella pot fer postes de 150 ous, dipositats en petits grups, en esquerdes de l'escorça a tronc.

La larva s'alimenta del floema i va construint una galeria subcortical, individual i molt irregular, que va taponant amb els seus excrements (com serradures molt compactades).

Durant la tardor, la larva dels últims estadis construeix una típica cambra de pupació (en forma de "niu d'ocell", delimitada amb fibres de fusta), on té lloc la metamorfosi fins a pupa i el nou adult.

HOSTES AFECTATS

Té una distribució holàrtica molt àmplia; és molt comú per tota Europa, Illes Britàniques, Sibèria, Japó i Amèrica del Nord fins a Mèxic; també es troba en el nord d'Àfrica. Viu en coníferes dels gèneres *Pinus* i *Abies*; però també s'ha citat sobre *Cedrus*, *Larix* i *Picea*.

DANYS

Ataca pins molt debilitats i amb símptomes de decadència fisiològica (afectats per sequera, incendis), sovint atacats prèviament per perforadors Scolytinae (en la part alta de l'arbre); les larves també poden viure sota l'escorça de troncs morts i en arbres caiguts o tallats (en explotacions forestals).

A diferència de *Tomicus* i *Ips*, *R. inquisitor* no té capacitat per atacar pins sans i amb vigor; no és vector de fongs causants del blauet de la fusta; tampoc crea rodals de pins morts.

Si els pins estan en debilitat extrema, *Rhagium* pot atacar i colonitzar tot l'arbre, fins la seva mort.

Els atacs d'entrada no estan delatats per grumolls de resina, com sí poden fer *Tomicus* i *Ips*.

Les galeries estan fetes únicament per les larves i són individuals; no es poden confondre amb els sistemes de galeries que fan els Scolytinae (ni per mides, formes, ni per quantitat).

Les larves fan galeries en la zona del càmbiu-floema; alguns cops, al final del cicle, poden barrinar dins del xilema.

Pocs mesos després de l'atac a tronc, els pins canvien el color del fullam i moren; el pi pot quedar sense fullam en capçada i les larves encara no haurien acabat el seu desenvolupament.

CONTROL

Reduir l'estrès als arbres o de la plantació, amb una gestió adequada a l'espècie, al sòl i al clima.

Realitzar pràctiques de sanejament, com tallar els arbres debilitats i decadents.

Després de fer una tallada d'arbres vius, no deixar que els troncs quedin amb escorça a bosc quan hi hagi el vol i atac dels adults.

Com que els atacs de *Rhagium* estan combinats amb atacs de Scolytinae, cal eliminar els arbres infestats (abans que l'insecte l'abandoni), o bé pelar l'escorça dels troncs afectats.

No hi ha feromona comercial, pel que no serveixen les trampes com a mètode de control.

Irregularitats pluviomètriques interanuals

David Montserrat

Doctor en geografia

La pluviometria en el clima mediterrani té una característica definidòria, quasi mundialment exclusiva, consistent que durant l'estiu és quan plou menys. Això s'insereix dins d'una característica més amplia i més estesa que és el mal repartiment temporal de la precipitació. Podríem afirmar que la irregularitat i la nostra

derivada més típica, l'eixut estival, són els principals factors limitants de la vegetació en l'àmbit mediterrani. El que proposem en les següents línies és posar de manifest la component interanual d'aquesta irregularitat simplement comparant la pluviometria del darrer any tancat (2018) respecte el previ (2017). Abans, fruit de la revisió de les dades que usarem, no em puc resistir de donar un exemple de com de sever pot arribar a ser això de l'eixut estival: a l'estació de la badia dels Alfacs, al litoral sud del delta de l'Ebre, el 4 de juny del 2017 va tenir una precipitació de 5,9 mm i fins al 18 d'octubre no es torna a superar el llindar dels 5 mm diaris. Això són 136 dies, més d'un terç de l'any!

Per al càlcul de les diferències interanuals dels darrers dos anys, s'han sumat les dades pluviomètriques mensuals de la xarxa d'estacions meteorològiques automàtiques (XEMA) del Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) i s'han obtingut un total de 206 sèries completes que han servit per generar els quatre mapes que podem observar en la pàgina següent. Els dos mapes de la part superior presenten les pluviometries del 2017 i 2018 en valors absoluts (tonalitats del fons del mapa) i relatius respecte la mitjana climàtica (línies gruixudes sobreposades). A la part inferior, el mapa de l'esquerra presenta la diferència en valors absoluts (pluviometria del 2018 menys la del 2017) i el de la dreta la relació entre els dos (pluviometria del 2018 dividida per la del 2017). Les dades puntuals de les estacions s'estenen amb una interpolació anomenada kriging i en els dos mapes superiors se'ls hi aplica també un suavitzat de les isolínies.

Observant els mapes de dalt veiem un 2017 en general sec i un 2018 força plujós, cadascun amb diferèn-

cies territorials internes. Citarem els casos extrems, en general poc visibles en els mapes degut al suavitzat i la interpolació. En el 2017, mentre a la zona dels Alfacs hi ha el mínim absolut amb 176 mm -això suposa un 29% de la mitjana anual-, a l'altre extrem del país l'estació d'alta muntanya del Lac Redon acumulava 1.539 mm, un 139% de la seva mitjana climàtica. Pel que fa al 2018, sent plujós arreu, la precipitació més baixa correspon a Seròs, al Segrià, amb 391 mm (103%) i la més elevada a Espot, al Pallars, amb 2.131 mm (175%). Observem, doncs, com el 2017 s'acumula quasi 9 vegades més precipitació entre els dos extrems i en el 2018 més de 5 vegades més. Els resultats en general, i aquests exemples en particular, confirmen que altitud i orientació atlàntica afavoreixen l'increment i la regularitat de la precipitacions o, dit d'una altra manera, que disminueixen la mediterraneïtat de la nostra pluviometria.

I ara els mapes de diferències de sota. El de l'esquerra resta els dos anys. Tots els valors són positius indicant que arreu ha plogut més durant el 2018, sent els +100 mm de Tornabous, a l'Urgell, la menor diferència i els +900 mm de l'estació de Cadí nord la major. S'observa com les comarques plujoses del nord han tingut més capacitat d'augmentar els registres que no la tradicional Catalunya seca. Finalment, el mapa de baix a la dreta divideix la precipitació del 2018 per la del 2017 per a saber quantes vegades més ha plogut el darrer any respecte l'anterior. Crida l'atenció que la distribució és prou diferent de l'anterior, ara els

Gestió Forestal Sostenible

- 👉 TREBALLS FORESTALS
- 👉 COMPRA DE FUSTA I LLENYA EN PEU
- 👉 CONSTRUCCIÓ I ARRANJAMENT DE CAMINS
- 👉 LOGÍSTICA I TRANSPORT

Tels: 93 867 07 40 / 687 725 503
 info@cassi.es • www.cassi.es
SANT CELONI

valors més extrems ja no són necessàriament on més ha plogut el 2018 i destaquen zones del litoral sud que en la resta de mapes passaven desapercibudes. De fet, l'estació que més ha incrementat la precipitació és la d'Alcanar amb x3,6 vegades. Triplicar la precipitació d'un any a un altre no és gens fàcil, de fet només ha succeït en tres estacions més: la dels Alfacs molt propera, la del Vendrell al Baix Penedès i la d'Orís a Osona.

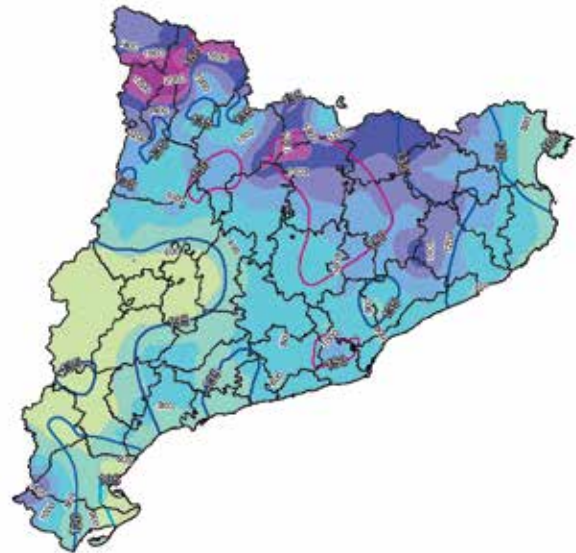
La conclusió després de comparar la precipitació dels dos anys és que si bé les diferències pluviomètriques més grans les hem detectat als indrets amb més capacitat pluviomètrica, la variabilitat interanual realment ha estat més elevada a les comarques mediterrànies

del sud. Dèiem al començament que irregularitat pluviomètrica i eixut estival eren factors limitants per a la vegetació i, lamentablement, els escenaris climàtics futurs els intensifiquen en l'àmbit mediterrani. Els cistats 176 mm anuals dels Alfacs, clarament per sota de les necessitats d'una formació arbrada, i el fet que l'any següent hi plogui tres vegades i mitja més, possibilitant creixements de biomassa insostenibles, només deuen fer que incrementar la fragilitat del poc bosc que queda cap a la Serra del Montsià. Convido al lector a lligar-ho tot plegat amb els "Síntomes de desertització i canvi de paradigma en la gestió forestal", article publicat a la secció 'Meteorologia' del número 135 d'aquesta mateixa revista. ●

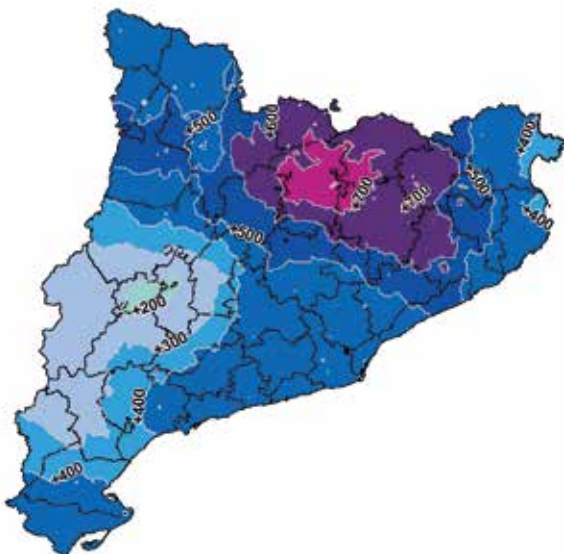
Pluviometria 2017 (mm i %)

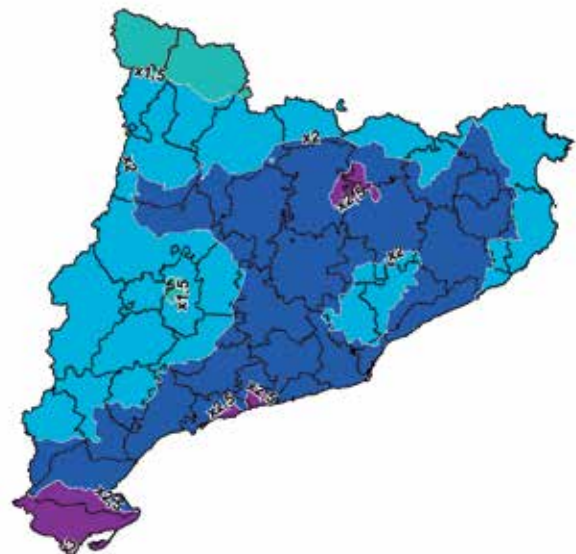
Pluviometria 2018 (mm i %)

Diferència 2018 - 2017

Ràtio 2018:2017

Precipitació total i relativa dels anys 2017 (a dalt a l'esquerra) i 2018 (a dalt a la dreta) i entre els dos anys la diferència (a baix a l'esquerra) i la ràtio (a baix a la dreta).

Web del projecte Quality Pinea

www.qualitypineau.eu

QUALITY PINEA és una iniciativa transfronterera en la que hi participa la Cooperativa Serveis Forestals, com a coordinadora del projecte, el Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC) i el Centre National de la Propriété Forestière (CRPF) d'Occitània, a França.

L'objectiu principal del projecte és reactivar el sector pinyer a Catalunya i a la regió francesa dels Pirineus Orientals, fomentar la producció i comercialització de pinya i pinyó locals, i les activitats econòmiques associades a l'aprofitament i gestió d'aquestes masses i plantacions, i promoure la concentració de la producció a través de l'organització de la propietat.

El projecte està cofinançat pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) dins el programa Interreg V-A Espanya-França-Andorra (POCTEFA 2014-2020). L'objectiu de POCTEFA és reforçar la integració econòmica i social de la zona fronterera Espanya-França-Andorra, a través d'estratègies conjuntes que promouen el desenvolupament sostenible del territori pirinenc.

Guia de recomanacions i mesures d'adaptació al canvi climàtic en la gestió de *Quercus suber*

Autors: Roser Mundet (Consorci Forestal de Catalunya), Teresa Baiges (Centre de la Propietat Forestal), Mario Beltrán (Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya), Antonio Torrell (Forestal Catalana, SA)

Edita: Generalitat de Catalunya. Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació - Centre de la Propietat Forestal

Any: 2018

DL: B 22259-2018

Es tracta d'una publicació que dona pautes de gestió per a la millora de la vitalitat i producció de les suredes, per a la reducció del risc de grans incendis forestals, la restauració de suredes degradades i per al control de plagues, en especial el corc del suro (*Coraebus undatus*).

La publicació destaca alguns models de gestió de les suredes que han demostrat la seva eficàcia com a tractaments per a l'adaptació al canvi climàtic, i també exposa casos pràctics de gestió productiva de les suredes, que s'han implementat en el marc del projecte Life+Suber. És el cas de les actuacions d'aclarida i estassada realitzades en diferents rodals a l'Alt Empordà, Gavarres, Montseny-Guilleries i Montnegre-Corredor, que han servit per augmentar la vitalitat de la massa forestal.

Finalment, la guia descriu les principals patologies de la sureda i recull també les principals accions per al control de la plaga del corc del suro, la més perjudicial des del punt de vista econòmic, ja que fa disminuir dràsticament el valor comercial del suro.

La guia s'ha editat en català, castellà, anglès i portuguès, i es pot descarregar de forma gratuïta a la web www.lifesuber.eu dins la secció 'Documentació i productes'.

Agenda

XXXVI Jornades Tècniques Silvícoles Emili Garolera

Del 26 d'abril al 14 de juny de 2019. Se celebraran 8 jornades a diferents punts del territori català.

Organitza: Consorci Forestal de Catalunya

Més informació a www.forestal.cat

Congrés Cork in Science and Applications

Congrés Internacional sobre les noves tendències del suro, incorporant les novetats referents als tapaments de suro i noves aplicacions.

Dies 22 i 23 de maig de 2019. Museu del Suro, Palafrugell

Organitza: Institut Català del Suro

Més informació a www.corkinscience2019.com

Fira del Tap i el Suro

Del 31 de maig al 2 de juny de 2019. Cassà de la Selva (Girona)

Organitza: Ajuntament de Cassà de la Selva

Més informació a www.firadeltap.cat

Asturforesta

Fira forestal internacional que reuneix professionals del sector i maquinària forestal.

Del 20 al 22 de juny. Monte Armayán, Tineo, Principat d'Astúries

Organitza: Comité Organizador de Asturforesta, format per tots els representants del sector forestal del principat d'Astúries.

Més informació a www.asturforesta.es

Edgar Nebot

Cap de guàrdia de Bombers a la regió de Girona

Edgar Nebot és enginyer de forest i tècnic agrícola. Des del 2004 és tècnic del GRAF de Bombers assignat a les comarques de Girona i responsable del programa de cremes de Bombers a Girona, així com d'enllaç amb els gestors forestals i planificadors de la prevenció d'incendis. Des del 2007 ocupa el càrrec de cap de guàrdia de Bombers a la regió de Girona. Ha participat en diversos projectes europeus com el Fire Paradox, Life Montserrat, Firefficient i actualment el Heimdall.

Quines són les prioritats de protecció en l'extinció d'incendis?

Les prioritats que tradicionalment tenia el Cos de Bombers en quant a protecció eren: en primer lloc les persones, en segon lloc els béns i en tercer lloc el medi ambient. Però amb el temps s'ha anat veient que cal replantejar aquest ordre de prioritats i que cal posar per davant de tot el bé comú i l'evitar el col·lapse.

El bé comú es refereix al fet de prioritzar una acció que pugui permetre protegir al màxim de persones i béns, encara que això pugui representar deixar cremar, per exemple, una urbanització. Un exemple també pot ser el cas que tinguem un incendi en un bosc que es dirigeixi a moltes urbanitzacions a la vegada. El que haurem de fer primer és anar a apagar el foc del bosc, encara que els habitants de les urbanitzacions els costi entendre que primer es protegeix el bosc abans que les persones. En definitiva, això vol dir que el Servei d'emergències ha d'obrir l'enfoc més enllà de l'ordre de prioritats persones, béns i medi ambient, i traslladar la idea que, en alguns casos, caldrà prioritzar el bosc per evitar que afecti a moltes persones.

En quant a no col·lapsar em refereixo a que com a Sistema d'Emergències no podem quedar col·lapsats per una emergència complexa ja que llavors no podrem salvar a cap persona. Si, per exemple, tenim molts incendis a la vegada, el Cos de Bombers ha de ser capaç de discriminar, perquè si ho volem

abarcar tot pot ser que com a estructura s'arribi al col·lapse, com ha passat darrerament en alguns països amb episodis de molts incendis. I com va passar també aquí Catalunya el juliol del 1994.

De quines estructures de planificació sobre el territori us valeu el Cos de Bombers per a l'extinció d'incendis?

A nivell de planificació d'infraestructures el que fem és treballar conjuntament amb els enginyers de forest del DARP. Amb ells planifiquem les estructures que són més necessàries: punts d'aigua, espais oberts, franges, ... Recentment el que estem fent és identificar aquells punts prioritaris i estratègics per a l'extinció, definir bé quines maniobres hi volem fer i quins tractaments de la vegetació necessitem que s'hi facin per poder realitzar aquestes maniobres. Són el que anomenem Punts Estratègics de Gestió (PEG), punts que s'utilitzen en escenaris i en moments concrets de l'incendi. A Girona n'hi ha 4 o 5 d'implantats.

A banda dels PEGs, com a estructures que necessiten d'un tractament de la vegetació, hi ha les franges lligades als vials forestals per tenir una conducció segura pels camions dels bombers (garantir la visibilitat), i altres tipus de franges per ancorar maniobres. El que es busca, en definitiva, és fer tractaments en zones i situacions molt clares ja que el cost de manteniment és molt elevat.

En quin context i perquè va sorgir la Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana?

Aquesta llei de mesures de prevenció sembla que va ser una conseqüència de la llei 64/1995 de prevenció d'incendis forestals (article 2) en la que s'establí una franja de 25 metres al voltant de les urbanitzacions per evitar que, en cas que un parcel·lista cremés fullaraca a la seva parcel·la, aquest foc no s'estengués al bosc del costat. Es a dir, la franja estava pensada inicialment per protegir el bosc. Al 2003 però, hi va haver algun incendi forestal que va fer replantejar aquesta situació i sembla que el legislador va aprofitar per mantenir el criteri dels 25 metres però en aquest cas per a la protecció de les urbanitzacions en cas de produir-se un incendi al bosc (Decret 123/2005). Per tant, hem passat de protegir el bosc del foc produït a les urbanitzacions, a protegir les persones del foc al bosc.

Així, actualment la Llei continua establint que totes les urbanitzacions que no tenen continuïtat immediata amb la trama urbana (i ara també les edificacions i les instal·lacions aïllades situades en terrenys forestals) han de tenir una franja de 25 metres al voltant.

Llavors, aquests 25 metres que segons la Llei han de tenir les franges de protecció, són suficients, tenint en compte les diferències d'orografia del terreny i tipologia de masses forestals que tenim a Catalunya?

L'amplada òptima d'una franja pot estar condicionada per molts factors. Com he comentat, la Llei que determina aquesta amplada de 25 metres ja va néixer esbiaixada ja que el foc que pugui ser produït per la crema de fullaraca o restes de poda d'una casa no té res a veure amb el foc que et pugui venir d'un bosc. Per altra banda, el Decret que desplega aquesta Llei estableix una densitat d'arbrat i una fracció de cabuda coberta determinada però cal que aquests paràmetres s'adaptin segons el tipus de bosc que tinguem. Per tant, tard o d'hora aquesta normativa s'haurà de revisar.

En el món de la prevenció d'incendis en edificacions, hi ha un altre aspecte important a tenir en compte que és la millora de la resistència dels materials amb què estan construïdes les cases. Des de fa anys, i recentment en el marc del projecte europeu Cooperem: Bombers, la Diputació de Girona, centres de recerca com el CERTEC i ara ja algunes empreses privades, estan estudiant la relació entre la resistència dels materials que vull protegir i la calor que genera un incendi,

la qual cosa pot ajudar a establir l'amplada que ha de tenir la franja perquè la calor que em genera l'incendi es dissipï abans no m'arribi al límit màxim de resistència d'aquella finestra o persiana de la casa que toca el bosc. Es a dir, cal relacionar el món de l'edificació amb el món forestal.

Com a Cos de Bombers, què creu que fa falta per aturar aquesta escalada d'increment de la intensitat i virulència dels incendis forestals?

La intensitat i la virulència dels incendis depèn de la quantitat de combustible disponible que pot cremar (normalment la vegetació amb un nivell de sequera suficient i quantificada en tones/ha), i la rapidesa amb la que ho fa, és a dir, la quantitat d'energia que allibera l'incendi en aquella unitat de temps.

Escenaris d'inestabilitat, onades de calor o sequeres prolongades faciliten aquests comportaments tan intensos i virulents, i el que ens està portant el Canvi Climàtic... tampoc ajuda. Per tant, cal consumir, gestionar o reduir la disponibilitat dels nostres boscos per evitar que s'alliberi tanta energia en poc temps que faci que vegem comportaments de foc com mai, contra els quals, cap servei d'extinció pot fer-hi front amb les condicions actuals.

Cal que com a societat entenguem que la defensa del nostre territori, del nostre paisatge, va lligat sí o sí a un canvi de costums, hàbits i valors, i que cal un pacte d'estat, un acord de país per fer-hi front tenint en compte tots els actors que hi tenen coses a dir: Bombers, Protecció Civil, gestors forestals, gestors de territori, la propietat forestal i, evidentment, els qui en viuen i en gaudeixen. ●

Participació d'Edgar Nebot en una jornada sobre l'incendi de l'Alt Empordà del 2012, en el marc de les Jornades Tècniques Silvícoles organitzades pel CFC

Directori d'empreses

ASSESSORIA I GESTIÓ

FORESTAL DE CATALUNYA, SCCL
Treballs forestals, comercialització i Enginyeria
C/ Jacint Verdaguer, 3 - 17430 Sta. Coloma de Farners
e-mail: cooperativa@forestal.cat
www.serveisforestals.cat

GIRBAU CONSULTING, SLP
Plans de gestió forestal.
Li posem el seu Pla de gestió al mòbil.
Av. dels Països Catalans, 5 B.
08500 - VIC. Tel. 93 854 11 69
e-mail: girbau@girbauconsulting.com
www.girbauconsulting.com

DESPATX JURÍDIC

CORPORATIU D'ADVOCATS I ASSOCIATS, SLP
Dret Civil, Dret Administratiu i Dret Forestal
C/ Jacint Verdaguer, 24 - 17430 Santa Coloma de Farners - Tel.: 872 21 39 80 / 695 17 33 26
e-mail: info@corporatiu-advocats.com
www.corporatiu-advocats.com

INDÚSTRIA FORESTAL

QUALITY SUBER, SL
Paratge Sant Marçal, s/n - 17430 Sta. Coloma de Farners
Tel.: 972 842 708 / 657 344 066
e-mail: info@qualitysuber.com
www.qualitysuber.com

TURISME RURAL

MAS VILAR. TURISME RURAL MONTSENY
Ap. Correus 11 - 17401 Arbúcies
Tel.: 699 499 911
e-mail: masvilar@masvilar.cat
www.masvilar.cat

MAQUINÀRIA AGROFORESTAL

VENTURA MÁQUINAS FORESTALES SL
Ctra. Vilablareix, 18-20 (Pol. Ind. Mas Aliu)
17181 Aiguaviva
Tel.: 972 401 522 Fax: 972 400 163
e-mail: info@venturamaq.com
www.venturamaq.com

TREBALLS FORESTALS

FORESTAL EMPORDÀ SL
Club Nàutic Darnius, s/n - 17722 Darnius
Tel.: 972 535 473 / 607 826 138
e-mail: forestal@girocentre.es

FORESTAL FERREIRA
C/ Barcelona, nº 9 baixos 2
17403 Sant Hilari Sacalm
Tel.: 650 54 00 64
e-mail: forestalferreira@hotmail.com

FORESTAL MONTSENY, SCP
C/ Torres i Bages, nº 3, 3er 2a
17403 Sant Hilari Sacalm
Tel.: 676 065 345
e-mail: antonioteixeira1969@hotmail.com

FORESTAL SOLIVA SL
Ctra. Sant Hilari s/n Ap. Correus 9
17430 Santa Coloma Farners
Tel.: 972 843 178 Fax: 972 877 901
e-mail: info@forestalsoliva.com
www.forestalsoliva.com

FUSTES JOSEP TABERNER SL
C/ Santa Bàrbara, 2
17430 Santa Coloma Farners
Tel.: 972 840 126 Fax: 972 877 297
e-mail: tabernersl@grn.es

MARTÍ FUGAROLAS BOIX
C/ Parlament de Catalunya, 24
08358 Arenys de Munt - Tel.: 629 547 917
e-mail: maitemarti86@hotmail.com

SALA FORESTAL SL
Aprofitaments i biomassa
Ctra. Palamós, 85 - 17460 Celrà
Tel.: 972 492 040
e-mail: salaforestal@salaforestal.com
www.salaforestal.com

SOCIAL FOREST, SL
Gestió forestal sostenible, Teambuilding,
Coaching forestal
C/ Belladonna, 14 - 08017 Barcelona
Tel.: 93 127 74 28
e-mail: info@socialforest.org
www.socialforest.org

Aprofitaments i Gestió Forestal Sostenible
Sant Celoni
Tel.: 687 725 503 / 93 867 07 40
e-mail: info@cassi.es
www.cassi.es

TREBALLS FORESTALS PRESEGUÉ SL
C/ Torres i Bages, 11 - 08551 Tona
Tel.: 630 978 771 / 630 978 775
e-mail: info@presegue.com
www.presegue.com

ALTRES

DARVAS, S.L.
Instruments forestals, topogràfics i geodèsics
C/ Felip Benessat, 4 - Sabadell
Tel.: 629 473 900 Fax: 937.261.689
e-mail: forestal@darvas.net
www.darvas.net

Encara no hi ets?

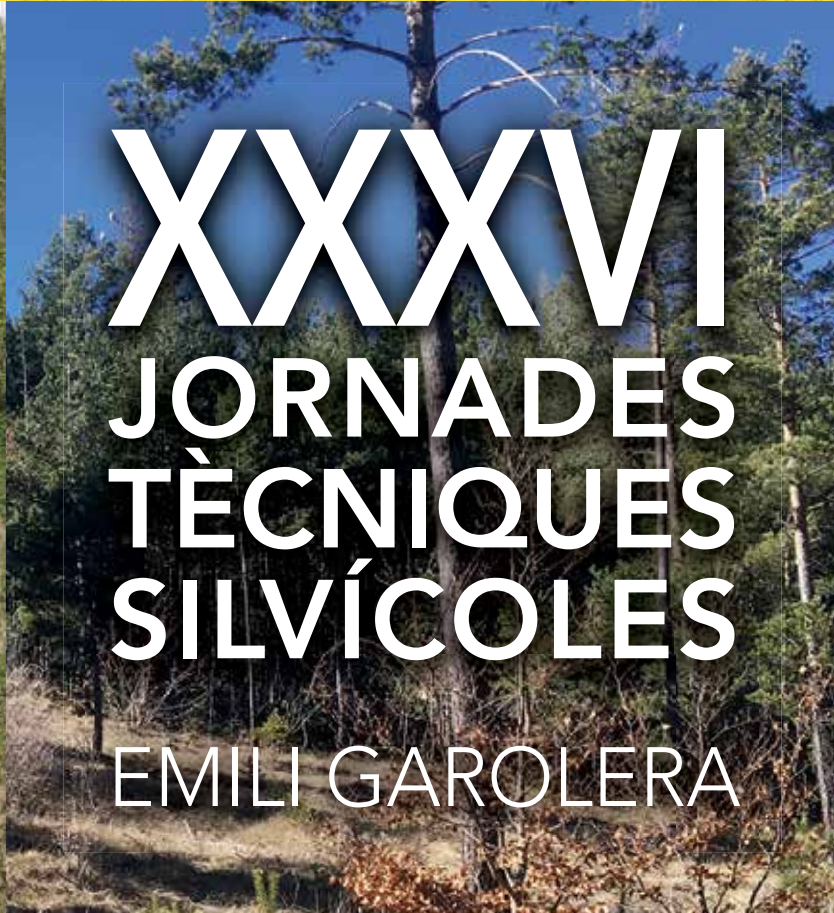
Anuncia't al Directori d'empreses del Catalunya Forestal!

Posa't en contacte amb el Consorci Forestal de Catalunya
972 84 27 08

CONSORCI FORESTAL DE CATALUNYA
donant valor al bosc

Del 26 d'abril al 14 de juny de 2019

XXXVI

JORNADES TÈCNIQUES SILVÍCOLES

EMILI GAROLERA

FORMACIÓ

INTERCANVI

D'EXPERIÈNCIES

BOSC

DEBAT

INNOVACIÓ

IDEES

VISIÓ PRÀCTICA

JORNADES DES DE 1984

QualitySuber

L'empresa dels propietaris forestals per a la venda conjunta i defensa del **suro català**

CAMPANYA DE SURO 2019

Posa't en contacte amb nosaltres per conèixer les condicions i els preus de la campanya

Ens trobaràs:
Paratge Sant Marçal s/n
Sta Coloma de Farners
Tel. 972 84 27 08
Mòbil 657 59 87 86

qualitysuber.com

